

61. møde

Fredag den 10. marts 1995 kl. 10.06

Dagsorden

1) Første behandling af lovforslag nr. L 180:
Forslag til lov om afgift af visse klorerede opløsningsmidler.

Af skatteministeren (Carsten Koch).
(Fremsat 22/2 95).

2) Første behandling af lovforslag nr. L 178:
Forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m.v. (Afgiftsfritagelse for mobile daginstitutioner og nedsættelse af den afgiftspligtige værdi, for så vidt angår afgift af blyakkumulatorer m.v.).

Af skatteministeren (Carsten Koch).
(Fremsat 22/2 95).

3) Første behandling af lovforslag nr. L 179:
Forslag til lov om afgift af blyakkumulatorer og hermetisk forseglede nikkel-cadmium-akkumulatorer (lukkede nikkel-cadmium-batterier).
Af skatteministeren (Carsten Koch).
(Fremsat 22/2 95).

4) Første behandling af lovforslag nr. L 181:
Forslag til lov om godtgørelse i forbindelse med indsamling af blyakkumulatorer og hermetisk forseglede nikkel-cadmium-akkumulatorer (lukkede nikkel-cadmium-batterier).
Af miljø- og energiministeren (Svend Auken).
(Fremsat 22/2 95).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Jeg vil lige bede om undskyldning for det kommunikationssvigt, der er sket med hensyn til, hvem der skal være i formandsstolen. Jeg skal ikke forsøge at undskylde mig selv. Lad mig undskylde på husets vegne. Den slags bør ikke ske.

Medlemmer af Folketinget Villy Søvnald (SF), Anne Baastrup (SF) og Steen Gade (SF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til finansministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om regeringens ambitionsniveau i forhandlingerne om budget 1996 med kommuner og amter for at sikre kommunernes økonomiske spillerum til at fastholde og udbygge den lokale service og velfærd?«
(Forespørgsel nr. F 40).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 180:
Forslag til lov om afgift af visse klorerede opløsningsmidler.

Af skatteministeren (Carsten Koch).
(Fremsat 22/2 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jacob Buksti (S):

Når vi ser på de forslag, der er til behandling i dag, kan man, selv om der er tale om forslag fremsat af skatteministeren, med megen ret spørge, om der her er tale om skattepolitik eller miljøpolitik. For det er jo miljø, det handler om.

Nu er jeg ganske vist af de seneste dages debat blevet klar over, at man af hensyn til visse partiers blodtryk skal være varsom med at anvende begrebet grønne afgifter. Ikke desto mindre er det vigtigt at slå fast, at forslaget her ligesom de øvrige forslag om grønne afgifter netop er et udtryk for regeringens målsætning om at styrke miljøindsatsen gennem anvendelse af afgiftsinstrumentet.

Grønne afgifter skal således bruges til at opnå en mere miljøvenlig adfærd for såvel borgerne som virksomhederne. Afgifterne skal ændre adfærden og ikke blot skaffe flere penge i kassen. Derfor skal afgiftsprovenuet også tilbageføres til erhvervslivet.

Det er derfor miljø og ikke skat, det drejer sig om. Men når forslaget behandles som et skatteforslag, er der en fare for, at svage sjæle i befolkningen eller her i Tinget opfatter det som en skat eller en traditionel afgift. Og den bliver natur-

ligvis ikke mindre, når de politiske kræfter, der generelt er modstandere af grønne afgifter, mod bedre vidende igen og igen taler om, at der her er tale om nye skatter. Men det er altså miljøet, det drejer sig om. Og her er de samme svage sjæle og politiske kræfter mindre upræcise, når det drejer sig om realistiske alternativer. Der er snarere en tendens til, at man søger at definere de miljøpolitiske og miljømæssige problemer og udfordringer helt væk.

De generelle problemstillinger i denne forbindelse blev diskuteret meget indgående her i salen under en række forespørgselsdebatter den 9. februar, og derfor skal jeg lade det ligge. Siden har der været ført forhandlinger til mange sider – med SF og Enhedslisten og med Venstre og De Konservative. Disse forhandlinger er mundet ud i en snæver aftale mellem regeringen, SF og Enhedslisten om de forslag, der er til behandling her i dag.

Det, der er tale om, er forslag til indgreb i forhold til en række farlige stoffer, dels dette forslag om afgift på visse klorerede opløsningsmidler og dels det senere forslag om afgift på blyakkumulatorer og nikkel-cadmium-batterier.

Afgiften på klorerede opløsningsmidler gennemføres, fordi der her er tale om klart sundhedsskadelige stoffer, som belaster såvel det ydre miljø som arbejdsmiljøet. Samtidig skal afgiften modvirke, at de klorerede opløsningsmidler erstatter de ozonlagnedbrydende stoffer, som er under udfasning.

Selv om forbruget af klorerede opløsningsmidler allerede er faldet væsentligt inden for de seneste fem år, mener vi i Socialdemokratiet, at det er afgørende for at sikre en miljøvenlig udvikling og en fortsat udfasning af farlige stoffer, at de hidtidige initiativer følges op med en afgift, men således, at provenuet tilbageføres til erhvervene, som det også fremgår af forslaget.

Socialdemokratiet kan derfor støtte lovforslaget.

Jens Løgstrup Madsen (V):

Regeringens lovforslag om indførelse af en afgift på tre klorerede opløsningsmidler repræsenterer det første i en længere række af forslag om grønne afgifter.

Skatteministeren skriver i bemærkningerne til lovforslaget, at det er regeringens opfattelse, at »det løbende bør vurderes, i hvilket omfang det vil være hensigtsmæssigt at indføre økonomiske styringsmidler i miljøindsatsen over for andre

farlige stoffer og materialer«, ligesom afgiftssatsen kan ændres på et senere tidspunkt, hvis miljømæssige grunde taler herfor.

Det foreliggende lovforslag er således af principiel betydning, og det fortjener derfor en grundig behandling her i Folketinget.

Vi mennesker har selvfølgelig et ansvar for den natur, vi er afhængige af. Denne indsats for miljøet kan efter Venstres opfattelse godt forenes med produktion og forbrug. Det kan gøres ved at spænde markedskonomen for miljøbeskyttelsen. Prismekanismen kan i mangfoldige tilfælde anvendes til at fremme miljøvenligt forbrug og giver ofte en mere effektiv miljøbeskyttelse for færre penge end centralistiske forbud og påbud.

Grønne afgifter kan således i mange tilfælde være omkostningseffektive, men det må aldrig glemmes, at deres anvendelse er forbundet med mange praktiske problemer.

For det første er der ingen objektive kriterier for at fastsætte afgiftens størrelse. Derfor kan grønne afgifter nemt blive større, end det konkrete problem berettiger til. De kan nemt blive et skalkeskjul for øgede offentlige udgifter. Venstre har regeringen mistænkt for, at de grønne afgifter med tiden skal bruges til at finansiere hullet i statskassen. Pengene fosser jo stadig væk ud af statskassen.

For det andet afhænger grønne afgifters effektivitet af muligheden for at kunne skifte til et andet produkt. Grønne afgifter er kun effektive på områder, hvor der er mulighed for at skifte til et mere miljøvenligt produkt, og det er bl.a. et problem med de klorerede opløsningsmidler. For det første er forbruget faldet gennem en årrække, og denne tendens fortsætter, og for det andet er anvendelsen af klorerede opløsningsmidler i det væsentlige begrænset til områder, hvor der ikke er andre alternativer.

I problemerne med grønne afgifter indgår for det tredje, at en grøn afgift bør være adfærdsregulerende, og den bør knyttes til miljøbelastningen og ikke til forbruget. Anvendelse og genindvinding i lukkede systemer samt anvendelse som sekundær råvare eller bortskaffelse via eksempelvis Kommunekemi giver ikke anledning til egentlig miljøbelastning, og derfor skal det heller ikke afgiftbelægges.

For det fjerde kan afgifter, der gennemføres i kombination med direkte regulering, få uheldige konsekvenser. I 1987 blev det indført i miljøbeskyttelsesloven, at virksomhederne skulle anvende den miljømæssigt bedst tilgængelige

teknologi. Det er svært at forestille sig, hvordan erhvervslivet med fornuft kan omlægge deres forbrug af miljøfarlige stoffer, når de i forvejen er forpligtet til at bruge den bedste teknologi. Også på dette område er det foreliggende lovforslag på kollisionskurs med sund fornuft. Anvendelsen af de klorerede opløsningsmidler er allerede tæt reguleret i både arbejdsmiljølovgivningen og miljølovgivningen.

Gennemføres en grøn afgift på kloreringsopløsningsmidler efter det foreliggende forslag, vil det få betydelige administrative konsekvenser for erhvervslivet. Mange af forslagens bestemmelser minder mere om middelalderlige opkrævningsmetoder end om beskatning i et retssamfund.

Venstre forholder sig som sagt kritisk til det foreliggende lovforslag. Anvendelsen af afgiftsinstrumentet på kloreringsopløsningsmidler virker ikke gennemtænkt, og lovforslaget vil indebære en bureaukratisk og uoverskuelig administration på områder, som i forvejen er tæt reguleret.

På trods af Venstres skeptiske holdning til forslaget kan jeg meddele skatteministeren, at Venstre seriøst vil se på lovforslaget og sikre, at det får en yderst grundig udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg synes, hr. Løgstrup Madsens indlæg var ret karakteristisk for Venstres generelle holdning, når det drejer sig om miljøpolitik. På den ene side starter man med at sige, at Venstre principielt er tilhænger af at bruge priserne til at styre markedet – man mener, at grønne afgifter kan være et velegnet styringsinstrument i miljøpolitikken – på den anden side er man meget skeptisk for ikke at sige modstander af alle de elementer, der ligger i dette forslag, og generelt er man modstander af de forslag, der i øjeblikket bliver forhandlet om, nemlig grønne afgifter.

Det vil altså sige, at vi har den sædvanlige dobbeltrolle for ikke at sige dobbeltspil fra Venstres side. På den ene side tilsiger man sin støtte til princippet, og når det så kommer til handling, er man imod de konkrete forslag. Kunne det ikke være muligt på et tidspunkt at overbevise Venstre om, at der burde være bare en vis sammenhæng mellem ord og handling?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg er helt enig med den foregående taler i, at det kan være lidt svært at finde ud af, hvad Venstre egentlig mener om disse ting, og hvad der er linjen. Men for at få lidt mere klarhed over det, vil jeg gerne spørge hr. Løgstrup Madsen, om det, Venstre i virkeligheden ønsker, er en stramning af den passus, der er i dette forlig, med at gå mere efter en forbudslinje end efter afgifter. Hvis det er det, vil det være fremmende for debatten at få det frem.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg vil også gerne spørge hr. Løgstrup Madsen: Når man fra Venstres side karakteriserer disse afgifter som middelalderlige instrumenter, kan hr. Løgstrup Madsen så i denne tro på at kunne varetage miljøet med andre midler give bare en fornemmelse af, hvad forskellen er mellem at opkræve en afgift på klorerede opløsningsmidler som foreslået og på alle mulige andre afgifter? Er afgifter i al almindelighed middelalderlige instrumenter?

(Kort bemærkning).

Jens Løgstrup Madsen (V):

Det store problem med grønne afgifter er: Hvem kan have noget imod en afgift, der er grøn, og som vil fremme miljøet? Der er altid en mulighed for, at grønne afgifter kan bruges som skalkeskjul for noget helt andet end fremme af miljøet.

I Venstre har vi den opfattelse, at afgifter på mange punkter kan være et fornuftigt styringsinstrument, men så skal de stå i stedet for direkte regulering. I dette forslag skal erhvervslivet først rette sig efter en masse krav, som man har i almindelig miljølovgivning og i arbejdsmiljølovgivning, og derefter skal det betale en afgift. Man må vælge reguleringsmodel.

Så er der spørgsmålet om afgifternes middelalderlige karakter. Lad mig bare tage nogle konkrete eksempler. Hvorfor skal f.eks. opgørelse og indberetning ske månedsvis? Var det mon ikke lettere, at den blev foretaget kvartalsvis sammen med momsregnskabet? Hvorfor er den nedre grænse for afgiftsfritagelsen fastsat til 250 kg pr. år, når det er typisk, at erhvervslivet indkøber i tromler på 400 kg? Den nederste grænse bør selvfølgelig svare til de 400 kg.

Det er blot nogle konkrete eksempler på, at regeringen ikke har gennemtænkt lovforslaget,

til trods for at man i så lang tid har arbejdet med disse problemer.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Det er tilsyneladende meget vanskeligt at få noget at vide om, hvad Venstre egentlig vil. Der er en skærende modstrid mellem det, man siger, og det, man gør.

Nu kan jeg forstå, at man principielt går ind for grønne afgifter, men hvis der er nogle arbejdsmiljølovgivningsmæssigt fastlagte forhold, skal man ikke bruge grønne afgifter. Vil det sige, at betingelsen for, at Venstre vil gå ind for nogen som helst form for grønne afgifter, er, at arbejdsmiljøloven er afskaffet først?

(Kort bemærkning).

Jens Løgstrup Madsen (V):

Det, jeg har sagt, er, at der er en sammenhæng mellem at bruge direkte regulering og grønne afgifter, og når de to instrumenter bruges i sammenhæng, kan det få utilsigtede konsekvenser. Det kan det bl.a. på dette område, hvor man allerede i lovgivningen har sagt, at man skal bruge den miljømæssigt bedst tilgængelige teknologi.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Det er besynderligt med et parti som Venstre, som under de forhandlinger, som Enhedslisten havde med regeringen om afgifter på farlige stoffer, og hvor vi sagde nej til den rene afgifts-linje, der lå, i lighed med De Konservative udtalte, at de egentlig syntes, det var meget fornuftigt at slå ind på forbudslinjen i stedet for.

Det, man kan lægge mærke til i dag, er, at i fremsættelsestalen er forbudet beskrevet på den måde, at i den udstrækning afgiften ikke virker efter hensigten, nemlig med udfasning af de klorerede midler, er regeringen indstillet på at sætte ind med forbud.

Det burde da være en linje, som Venstre kunne støtte, hvis de holder de ord, de siger, og det er dét, jeg synes er et problem. Som den forrige taler fra SF også nævnte, er det utrolig svært at finde ud af, hvad Venstre egentlig vil, og det virker, som om man nu er slået helt om og ikke diskuterer sagens reelle indhold, men mere det politiske perspektiv med grønne afgifter i det hele taget.

Jeg vil gøre opmærksom på, at der ligger en forbudslinje i det forslag, der foreligger nu. Det

står i fremsættelsestalen, og regeringen har givet tilsagn om, at det vil komme med i betænkningen.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg er normalt en venlig sjæl, der ikke lader sig provokere første gang, men da så det kom anden gang, lod jeg mig provokere.

Jeg synes, det er groft, når Venstres ordfører herfra kan mistænkeliggøre regeringen hensigt om at tilbageføre pengene til erhvervslivet. Det er nu to gange blevet sagt, at det, Venstre er bange for, er, at det her skal udvikle sig til en ny skat, som bare skal dække huller i statskassen.

Jeg vil godt spørge Venstres ordfører, om det ikke er korrekt, at der skal en lovændring til, hvis beløbene skal sættes op, og om det ikke er korrekt, at der skal en lovændring til, hvis der ikke er en sammenhæng mellem tilbageførelsen og den afgift, der her er tale om. Det vil sige, at Folketinget vil komme til at tage stilling én gang til, hvis regeringen virkelig på et tidspunkt skulle finde på at begynde at benytte det her som en almindelig skat.

Derfor føler jeg, det er ganske groft, at man fra denne talerstol op til flere gange kan påstå, at regeringen i virkeligheden snyder. For det var jo det, Venstres ordfører sagde – regeringen snyder, for de kalder det ét, men de vil i virkeligheden gøre noget andet. Det synes jeg bestemt ikke at Venstres ordfører kan have noget som helst belæg for i det lovforslag, der ligger her.

(Kort bemærkning).

Jens Løgstrup Madsen (V):

I Danmark har vi det højeste skattetryk i den industrialiserede verden. Jeg tror, hr. Peter Duetoft også er bekendt med, hvordan og hvorledes skattetrykket har udviklet sig i Danmark. Skatter og afgifter er blevet indført for at tjene gode og veldædige formål, og senere hen, når systemet er indført, er afgifterne efterhånden blevet sat op.

Vi synes, at der er grund til også at være opmærksom på de problemer, der kan være ved, at grønne afgifter kan bruges til andre ting end det, som de oprindeligt var indført for.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg opgiver at få et klart svar fra Venstre, for sandheden er jo, at der foregår et dobbeltspil af

dimensioner. Man prøver at lade, som om man er et miljøvenligt parti, men man vil aldrig være med til de handlinger, der er nødvendige.

Argumentet om, at grønne afgifter kan bruges til fiskale formål, vil jo gælde til hver en tid, og hvis det er et universelt svar, betyder det, at Venstre aldrig vil være med, og det er nok også det, der er sandheden.

Jeg skal så bare i al fredsommelighed opfordre til, at man opgiver den tro, der har været, på, at Venstre kunne bruges til noget som helst i denne sammenhæng – som bl.a. hr. Bent Hindrup Andersen har givet udtryk for – og at Venstre og De Konservative ville være med til et forbud. Man bør i hvert fald ikke lade forhandlingerne fremover forvirre af den slags tomme løfter fra Venstre og De Konservative.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, det er ret utroligt, så mange ideologiske saltomortaler hr. Jens Løgstrup Madsen kan bruge dette forslag til at foretage.

Nu taler hr. Løgstrup Madsen om det enormt høje danske skattetryk, og jeg vil gerne høre, om hr. Løgstrup Madsen kan fortælle os, hvor meget det danske skattetryk øges ved dette forslag. Der er et provenu på 6 mio. kr., og det skal ses i sammenhæng med det flere hundrede milliarder kroner store statsbudget, det danske samfund har. Hvor meget øges skattetrykket? Hvor mange decimaler skal vi ud i, før vi kan se nogen som helst effekt af dette her?

Hvis det så oven i købet er sådan, at folk erstatter de klorerede opløsningsmidler med noget andet, hvilket mange brancher allerede har gjort, kommer der ikke noget provenu, for så bliver stofferne simpelt hen udfaset, og så er der ingen påvirkning af skattetrykket på ringeste måde. Så det er virkelig at skyde gråspurve med kanoner.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg følte, det var lidt goddag mand økseskaft. Hvad er højest: Rundetårn eller et tordenskrald? Jeg spørger: Hvor i dette forslag lægges der op til en fiskal brug af grønne afgifter? – og så får jeg svaret, at der er et stort dansk skattetryk.

Jeg vil gerne gentage spørgsmålet: Er det ikke korrekt, at hvis et flertal i Folketinget på et tidspunkt ønsker at bruge denne afgift af fiskale grunde til at stoppe et hul i statskassen, kræver det en ændring af loven, hvilket vil føre til, at et

flertal i Folketinget må manifestere sig? Jeg vil gerne spørge endnu en gang, og så ønsker jeg ikke et langt, langt foredrag om det høje skattetryk, og hvad det så betyder, et foredrag, som man lidt for ofte hører fra Venstre.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Nu har vi fået mange foredrag om, hvor lidt Venstre kan lide afgifter, selv om det er ude på tredje eller fjerde decimal, men det, vi ikke har kunnet få noget svar på, er, om man så i konsekvens af den holdning konsekvent vil støtte forbud mod farlige stoffer. Vil Venstre gå med til, hver eneste gang der kan påpeges et alternativ, at forbyde det farlige stof?

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg synes, man skal holde de rigtige proportioner i denne lille debat. Sagen er jo den, at disse ekstra grønne afgifter for størstedelen af virksomhederne bliver en ekstra simpel skat, uanset om man fra SF's, Enhedslistens og regeringens side serverer det med flotte, grønne argumenter, for der er ikke nogen brugbare alternativer til disse skattebelagte produkter. Taberen bliver dansk erhvervsliv, som må søge at overleve med endnu en ny regning fra regeringen.

(Kort bemærkning).

Jens Løgstrup Madsen (V):

Først til fru Elisabeth Arnold. Det er jo sådan, at dette lovforslag – det skriver skatteministeren selv i fremsættelsestalen – er det første led i en længere plan. Vi står over for, at man ønsker at indføre om ikke et nyt princip så dog en ny linje i regeringens politik, som længe har været under offentlig debat. Derfor er det ikke bare det enkelte lovforslag og dets afgiftsprovenu, vi skal tage stilling til, men selvfølgelig den generelle linje, der er i regeringens politik.

Med hensyn til hr. Peter Duetofts bemærkning kan jeg henvise til skatteministerens fremsættelsestale, hvor der står: »Provenuet vil blive søgt tilbageført.« Vi har altså ikke nogen garanti for, at det vil blive tilbageført, og når først det er sket én gang, hvad vil der så ske set i et længere perspektiv? Vil det blive ført tilbage til det, vi ikke føler os trygge ved?

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Det er en supplerende bemærkning til hr. Frank Aaen. Det, vi faktisk prøver på i Venstre, er at være saglige forstået på den måde, at man må se på, hvilke instrumenter der virker bedst. I denne sag har man i forvejen et vældig godt instrument, nemlig at hvis der er en substitutionsmulighed, skal man bruge den bedst mulige teknologi. Det vil sige, at vi allerede har en meget streng forbudslinje, og den mener vi at vi skal videreføre i dette forslag.

Det, man gør ved at lægge afgift på, er i virkeligheden virkningsløst. Vi kan bare tage den gang, den daværende regering – vi har jo sådan set gjort fejlen selv – lavede afgifter på CFC-gasser, samtidig med at man havde udfasningsregler. Betød det et mindre forbrug? Afgiften har ikke virket en pind. Det, der har virket, er udfasningsideen om, at i takt med, at der kom bedre teknologi, skulle den bruges, og at man skulle nå frem til nogle mål i løbet af nogle år.

Jeg mener simpelt hen, at et forslag som dette er overflødigt. Det gavner ikke noget. Det bliver bare en masse administration. Det, der vil virke her, er udfasningen og det, at man skal bruge den bedst tilgængelige teknologi.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (FP):

Jeg forstår på sin vis godt, at regeringspartierne, SF og Enhedslisten er ret frustrerede over, at Venstre og De Konservative har indført en mere kritisk linje over for nogle af de her tiltag, der kommer fra regeringens side.

Jeg skal bestemt ikke kritisere V og K for at have indtaget den holdning, som de har. Jeg synes, det er meget fornuftigt. Jeg synes derimod, at SF og Enhedslistens bemærkninger heroppe fra i debatten om dette lovforslag er helt under lavmålet, for hvis det ikke er tilladt inden for diskussionen af sådan et lovforslag at diskutere indholdet, diskutere de problemer, som lovforslaget kan indebære, men blot – som SF og Enhedslisten gør, hver gang ordet »grønne afgifter« nævnes – skal siges hurra, det her kan man ikke andet end stemme for, jamen så er vi altså langt ude i dette Folketing.

Der er i det her lovforslag nogle problemer, som Folketingets partier må forholde sig kritisk til, bl.a. det problem, der netop har været rejst her fra tålerstolen, nemlig spørgsmålet om substitution, hvor der er et krav om, at hvis man

kan finde alternativer til klorerede opløsningsmidler, så skal de alternativer anvendes.

Der er også et andet problem, som er blevet rejst i forbindelse med lovforslaget, nemlig at der i lukkede systemer, hvor man anvender de her opløsningsmidler, og hvor der altså ikke nødvendigvis er en miljøbelastning, også bliver indført en afgift. Hvis det ikke for de virksomheder, der bliver pålagt denne afgift, virker som en ekstraskat, ja, så ved jeg ikke, hvordan virksomhederne skal opfatte det. Sådan ville jeg opfatte det, hvis jeg sad ude i en virksomhed med et lukket system, som jeg ikke mente påførte miljøet nogen belastning, og så alligevel blev pålagt en sådan ekstra afgift.

Det er i de tilfælde en ekstra skat, og det er nogle af de diskussioner, som vi bliver nødt til at have i forbindelse med det her lovforslag. SF og Enhedslisten må anerkende, at de skal tages her i Folketinget, i stedet for blot at sige, at når der er tale om grønne afgifter – og man kalder det grønne afgifter – så skal man stemme for for enhver pris, for ellers kan man ikke bruges til noget som helst.

Formanden:

Hr. Peter Duetoft for en kort bemærkning, derefter hr. Bent Hindrup Andersen, og så nærmer vi os ordførrækken.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Nu synes jeg, det er spændende, hvad hr. Løgstrup Madsen siger, for det er jo øjensynlig ikke kun det her forslag, der bekymrer. Næ, nu er det den generelle række, regeringens linje, og hvad ved jeg.

Og så vil jeg da gerne spørge: Hvad er det for nogle forslag til grønne afgifter, som regeringen er kommet med? Der ligger tre i dag, så er der diskussionen om et pesticidforslag, men hvad er der så ellers? Jeg vil gerne vide, hvad det er, man er så bange for.

Altså, igen: Venstre forsøger i dag at bygge en række myter op. Venstre forsøger at sige, at regeringens linje er, at den med djævelens vold og magt vil have grønne afgifter, men Venstre har ikke noget at dokumentere det ud fra. Men man siger så for en sikkerheds skyld alligevel nej til noget, som man måske inderst inde – i hvert fald når man kommer til de næste par forslag – nok godt kunne leve med, men man må hellere sige nej, for det kunne jo være, at der på et senere tidspunkt kom noget, som man ikke kunne lide. Jeg synes, det er en underlig form

for politik. Men jeg vil da gerne vide, hvor det er, Venstre ser de her store faresignaler.

Så vil jeg for god ordens skyld, for jeg har jo en gang tidligere diskuteret det her med en repræsentant for Venstre, understrege, at Dithmerudvalgets rapporter ikke er et regeringsforslag, men er et embedsmandsudspil. Så lad være med at stille jer op her om to minutter og meddele, at regeringen jo har spillet ud med Dithmerudvalgets rapporter, for det er et embedsmandsforarbejde.

Så jeg vil gerne vide, hvad der ellers ligger af forslag om grønne afgifter, som Venstre kan være så skræmte over.

Formanden:

Så er det hr. Bent Hindrup Andersen, derefter hr. Jacob Buksti, og så hr. Jens Løgstrup Madsen, hvis indlæg gav anledning til disse femten korte bemærkninger, og så går vi videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg synes ikke, fru Hanne Severinsen svarede på det spørgsmål, som jeg stillede. Jeg kan i en vis udstrækning være enig i, at afgiften på de klorede opløsningsmidler er alt for lille til at betyde noget særligt. Det var også det, der var begrundelsen for, at vi i første omgang ikke kunne støtte forslaget. Nu er der så et ekstra hængende forbud over det. Der står i den skriftlige fremsættelse:

»Regeringens målsætning er på mellemlang sigt at udfase de i lovforslaget nævnte stoffer i takt med, at der fremkommer alternativer. Jeg vil derfor følge udviklingen i forbruget af klorede opløsningsmidler med henblik på – såfremt der ikke sker den fornødne udfasning – at undersøge, hvorledes en sådan udfasning kan tilrettelægges med respekt for EU-retslige forpligtelser.«

Det, der ligger i det, er, at det vil være rigtig nok, tror jeg, at konsekvensen bliver, at der bliver en effektiv udfasning, fordi der ligger det her hængende forbud henover, så man ikke kan se, om det egentlig er afgiften eller forbudet, der gør det.

Men det er i hvert fald også med til at lukke det hul, at man kan sige, at der her på lang sigt er tale om, at man skal fortsætte med at inddrive en skat, for lige så snart der er et alternativ, og udfasningen ikke er sket som følge af afgiften, så træder regeringen ind. Det betyder, at man i

hvert fald ikke kan sige, at man går imod det her ud fra, at det skal være en ting, der skal lukke et hul i en skattelovgivning, for det har regeringen forpligtet sig til.

Så kan man sige, at det kun står i en fremsættelsestale, men vi har tilsagn om, at det kommer til at stå i betænkningen, og jeg har ikke grund til at tro andet. Alle forhandlingerne i hele det her forløb har været kontante, og alt er overholdt, så selvfølgelig kommer det også til at stå i betænkningen.

Så jeg mener sådan set, at alle Venstres argumenter om, at det skal lukke et hul i skattelovgivningen, er væk. Venstres tidligere argumenter – i hvert tilfælde i offentligheden – om, at de gerne vil have udfaset de farlige stoffer, når der findes alternativer, er sikret ved gennemførelsen af det her hængende forbud.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg synes den her diskussion meget godt illustrerer det, som jeg slog fast i min ordførertale, nemlig at der kunne være svage sjæle eller politiske kræfter, som simpelt hen ikke kan lide grønne afgifter, som går imod det her forslag alene ved at sige, at der er tale om en skat.

Men hvordan kan det være, at man så ikke bare siger, man i al almindelighed er modstander af grønne afgifter? Hele filosofien med grønne afgifter er jo – det er derfor, de hedder grønne – at man vil tilbageføre provenuet. Og som det er blevet slået fast af især hr. Duetoft, så kræves der altså anden form for lovgivning, hvis det ikke er tilfældet. Men hvorfor siger man så ikke fra Venstres og andre borgerlige partiers side, at der er tale om en situation, hvor man simpelt hen er modstander af grønne afgifter, for så kunne vi få at vide, hvad alternativet er. Hvad er det for et alternativ, man vil have?

Jeg kan forstå på fru Hanne Severinsen, at alternativet er, at vi bliver ved, som vi hele tiden har gjort. Jamen kan vi så ikke få det slået fast, for så ville vi sådan set spare en masse diskussion i dag.

Formanden:

Og så afslutter hr. Jens Løgstrup Madsen denne lange række af korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Jens Løgstrup Madsen (V):

Jeg vil godt sige til hr. Peter Duetoft, at spørgsmålet om grønne afgifter indgår i regerings-

grundlaget. Det embedsmandsudvalg, som vi åbenbart ikke skulle tage hensyn til efter hr. Peter Duetofts opfattelse, har jo arbejdet på grundlag af regeringsgrundlaget, og regeringens interne uenighed er hele tiden blevet dækket ind under embedsmændenes arbejde.

For det andet eller for det tredje, hvis jeg må have lov at citere fra skatteministerens bemærkninger til lovforslaget:

»Det er regeringens opfattelse, at det løbende bør vurderes, i hvilket omfang det vil være hensigtsmæssigt at indføre økonomiske styringsmidler i miljøindsatsen over for andre farlige stoffer og materialer, ligesom afgiftssatsen kan ændres på et senere tidspunkt, hvis miljømæssige grunde taler herfor.«

Disse bemærkninger sammenholdt med regeringsgrundlaget, sammenholdt med Dithmerudvalget, gør jo, at vi må tage principiel stilling.

Og så for at slutte ved hr. Jacob Buksti: Når vi netop tager principiel stilling, så siger vi jo, under hvilke omstændigheder det er, vi synes, at man kan anvende grønne afgifter i miljøpolitikken.

Det var de omstændigheder, jeg listede op i min ordførertale, og som jeg brugte over for det foreliggende lovforslag.

Brian Mikkelsen (KF):

Hvis nogen under debatten skulle være kommet i tvivl, så handler det her lovforslag altså om, at man vil lægge en afgift på det, der betegnes som klorerede opløsningsmidler.

Provenugevinsten er ikke større end 5-6 mio. kr. og vil blive søgt tilbageført til erhvervslivet. Problemet er, at der ikke er sat adresse på gevinsten. Det store sorte hul bliver igen tilgodeset, så det er altså med andre ord den rendyrkede adfærdspåvirkning, der ledes efter. Det ser meget pænt ud i teorien, men i praksis har det vist sig ikke at fungere. Der er jo endnu ingen alternativer til de klorerede opløsningsmidler.

Forbruget er i forvejen halveret inden for de sidste fem år på grund af lovgivningsmæssige krav om substitution. Derfor vil en afgift ikke nedsætte forbruget, men blot forøge omkostningerne for de virksomheder, der ikke har været i stand til at finde substitutionsmuligheder for de klorerede opløsningsmidler.

Vi er samtidig i den paradoksale situation, at regeringens forbud mod ozonlagsnedbrydende CFC'ere medvirker til en stigning i de klorerede opløsningsmidler. Med den ene hånd lovgiver man, så forbruget stiger, med den anden hånd

lægger man flere afgifter på produktet. Det må man jo sige er ret genialt i hvert fald set fra en socialdemokratisk kassemessters side.

Bemærkningerne i lovforslaget efterlader ikke tvivl om regeringens hensigter. Efter at have konstateret, at lovforslaget er begrænset til de tre mest forbrugte klorerede opløsningsmidler, så slås det fast, at det løbende bør vurderes, i hvilket omfang det vil være hensigtsmæssigt at indføre miljøafgifter over for andre farlige stoffer og materialer. Det vil givet komme til at koste endnu flere arbejdspladser og konkurrenceevne, hvis regeringen gør alvor af den her trussel; jeg siger bare velbekomme.

Uden at det skal komme som en stor overraskelse, må jeg konstatere, at Det Konservative Folkeparti ikke kan støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg må sige til hr. Brian Mikkelsen, at det kommer nu lidt som en stor overraskelse.

Jeg benyttede sidste weekend til et ganske fornøjeligt stykke arbejde ved at læse hr. Per Stig Møllers nyeste bog om miljøet. Det var lidt af en oplevelse pludselig at opleve en konservativ politiker, som stort set er enig med os andre, og derfor så undrer det mig lidt, at det parti, som han er medlem af, ikke rigtig følger den linje. Men det kan være, hvad det være vil. Nu vil jeg gå hjem og læse den én gang til for at blive bekræftet i, at konservative også kan være fornuftige.

Men jeg bad egentlig om ordet for at sige til hr. Løgstrup Madsen, at det er dog fantastisk, at det skulle være useriøst, hvis man elsker grønne afgifter – det er jeg i øvrigt enig i – men det er da lige så useriøst, hvis man ikke kan lide dem for enhver pris. Sandheden på det her område er, at i nogle tilfælde er grønne afgifter faktisk fornuftige, og i andre tilfælde er de ikke. Derfor bekymrer det mig lidt, at Venstre skipper sig ind med argumentet: Grønne afgifter vil vi ikke have. Jo, men i nogle situationer kan det altså være godt og i andre ikke. Jeg er ikke varm tilhænger af grønne afgifter i CO₂- og SO₂-sammenhænge, det er ingen offentlig hemmelighed.

Men regeringen – kan man jo se i avisen i dag – har en ganske fornuftig holdning på det område. I dagens udgave af Politiken er det jo markeret, at kan der findes andre muligheder, som opnår de samme miljømål, så er regeringen indstillet på det. Fornuftigt, fornuftigt.

Det, hr. Jens Løgstrup Madsen lægger op til her, er, at siger man ja til de her 6 mio. kr., så har man sagt ja til grønne afgifter i én uendelighed. Det er klart, at har man en idéverden, der siger, at tager man dét lillebitte skridt, så er man også tvunget til at tage alt det andet, og så kan jeg da godt forstå Venstres argumentation, men jeg vil berolige Venstre ved at sige, at sådan hænger verden ikke sammen. I nogle sammenhænge er grønne afgifter godt, og i andre er det skidt, så vi skal vælge dem, der er gode, og vi skal lade være med at lave dem, der er dårlige. Sådan ser verden faktisk ud i virkeligheden.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Konklusionen på debatten før med Venstre bliver jo, at Venstre ikke mener, at der skal gøres noget. Afgifter er man imod, og tilsagnet om at ville forbyde alle skadelige midler, som der kan findes erstatninger for, kunne man ikke få noget klart svar på.

Det får mig til at spørge hr. Brian Mikkelsen: Har De Konservative helt det samme synspunkt? For det lød for mig, som om De Konservative er imod afgifter, og der blev ikke sagt noget om forbud. Er det sådan, at meldingen i dag fra de to store partier, V og K, i fællesskab – i det, der af hr. Jens Løgstrup Madsen er kaldt en principiel debat, fordi det er starten på mange forskellige forslag – er, at der intet problem er, at der ikke er grund til at gøre noget?

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Til hr. Frank Aaen: Nej, det er ikke meldingen fra Venstre. Vi siger bare, at vi i virkeligheden foretrækker det, der var Enhedslistens udgangspunkt.

Jeg vil da også gerne sige, at vi jo ikke har talt imod den del af forslaget, der går på, at man skal se på en yderligere udfasning. Vi har jo netop sagt, at vi vil lave en meget grundig udvalgsbehandling, men vi synes bare lige, at vi gerne vil gøre opmærksom på, at det, regeringen faktisk har gjort, er, at den først har lavet et forslag sammen med SF om afgift, som jeg ikke tror en pind på, fordi klorerede opløsningsmidler ikke er noget, man skal regulere via afgifter. Det er de for farlige til, ærligt og redeligt. Det skulle i hvert fald være voldsomme afgifter, der skulle til, og så ville vi få nogle konkurrenceforvridninger, der var helt vanvittige.

Derfor fastholder man bagefter, at man selvfølgelig stadig væk skal køre udfasningsmodellen, så laver man et lille forlig med Enhedslisten, og så får vi altså begge midler på én gang.

Derfor synes jeg, det er helt logisk at svare hr. Peter Duetoft, når han siger, at man skal gå ind for grønne afgifter, hvis det er fornuftigt: Ja, det synes vi også i Venstre, men det her er ikke spor fornuftigt. Det er fuldstændig overflødigt.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg kan svare hr. Peter Duetoft, at vi er fuldstændig enige i Det Konservative Folkeparti om vores linje. Jeg synes, det er forunderligt at se, at CD endnu en gang på trods af en flot tale lægger ryg og stemmer til endnu et udspil fra regeringen, som indebærer, at der sluttes forlig med SF og Enhedslisten om nye afgifter, som skader erhvervslivet uanset hvad – og det her er ekstra byrder på erhvervslivet.

Sagen er vel i al sin enkelhed, at man fra regeringens side med alle de her flotte forslag kamuflerer regeringens mange nye afgifter som miljøafgifter for kynisk – og jeg mener virkelig kynisk – at udnytte befolkningens sympati for miljøsagen.

Der er jo ikke nogen adfærdsregulering, og der er ikke nogen pædagogisk virkning i disse forslag. De er i hvert fald til at overse, når afgiften ikke kan ændre ved forbruget; der er ingen brugbare alternativer.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg vil gerne spørge fru Hanne Severinsen: Kan vi så i dag få et helt klart tilsagn fra Venstre om, at hvis Miljøstyrelsen dokumenterer, at der er et alternativ til et farligt stof, så er Venstre hver gang og uden tøven med til at sikre et forbud mod det pågældende stof?

Jeg bliver desværre nødt til at tilføje, selv om det kan lyde lidt drilsk – og det er vi ikke meget for i Enhedslisten – at hvis det er et ja, og jeg synes, at jeg kunne se lidt nikken, dækker det så Venstre? For Venstres ordfører i dag, hr. Jens Løgstrup Madsen, har jo behændigt undladt overhovedet at gå ind i dén diskussion.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg vil gerne gå et skridt videre end hr. Frank Aaen, for der er jo ikke tale om, at Venstre vil forbyde disse stoffer, hvis der er et alternativ.

Jeg forstår nu, at Venstre mener, at de her stoffer er så farlige, at det ville være amoralsk at regulere dem ved hjælp af en afgift. Det må jo rent logisk betyde, at Venstre mener, at man under alle omstændigheder skal forbyde de tre stoffer, som forslaget handler om. Det drejer sig om de tre stoffer, der hedder tetraklorætylen, triklorætylen og diklormetan.

Derfor lyder spørgsmålet til Venstre helt kontant: Fra hvilken dato ønsker Venstre at medvirke til, at disse tre stoffer bliver forbudt? Må vi godt få et klart svar på det? Fra hvilken dag skal de her tre stoffer være forbudt? De er jo så farlige.

(Kort bemærkning).

Jens Løgstrup Madsen (V):

Til den sidste ærede taler kan vi sige, at der gælder det, at de stoffers anvendelse i mange tilfælde jo er reguleret i lovgivningen, således at de kan anvendes i f.eks. lukkede systemer med genanvendelsesmulighed.

Men lad mig generelt om Venstres holdning til grønne afgifter sige, at de godt kan være et positivt instrument, som man kan bruge under nogle betingelser: hvis der f.eks. er mulighed for substitutioner, der altså er en adfærdsregulering, hvis der ikke er problemer med konflikt med direkte regulering, hvis det er miljøbelastningen og ikke forbruget, der beskattes, og helst, hvis det er muligt i de pågældende tilfælde, at der sker en international koordinering af afgifterne.

Under de betingelser vil Venstre meget gerne være med til at se på, hvordan og hvorledes grønne afgifter kan bruges i miljøpolitikken.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil gerne gå tilbage til De Konservatives ordfører, hr. Brian Mikkelsen, som i begge sine indlæg har talt varmt for ikke at genere erhvervslivet med disse grønne afgifter. Hr. Brian Mikkelsen har også talt om, at der vil mistes arbejdspladser ved dette afgiftsforslag.

Jeg vil gerne gøre hr. Brian Mikkelsen opmærksom på, at der er adskillige klorerede opløsningsmidler, som tidligere er blevet forbudt også i perioder, hvor Det Konservative Folkeparti har haft en væsentlig indflydelse på politikken enten i form af at have finansministerposten eller andre, f.eks. miljøministerposten. Jeg taler her om f.eks. kloroform og tetraklorokulstof, meget, meget, giftige stoffer, som er blevet forbudt eller meget stærkt begrænset.

Min påstand er, at der er ikke én eneste arbejdsplads, der er forsvundet ved disse forbud. Man har erstattet de pågældende opløsningsmidler med andre mindre giftige opløsningsmidler; det er præcis det, der også er sigtet med dette forslag. Man kunne med fordel forbyde dem, som hr. Jørn Jespersen afæskede Venstre et svar på for lidt siden, men vi har altså valgt at tage afgiftsmålet i stedet for; der vil ikke forsvinde én eneste arbejdsplads.

Formanden:

Hr. Peter Duetoft for en kort bemærkning, og så er hr. Brian Mikkelsen og fru Hanne Severinsen indtegnet.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Det her er da i al fald et af århundredets største svømmeture. Der er nogle, der er kommet så langt ud på det dybe vand, at de har fået vældig mange problemer med at svømme helt ind til bredden igen.

Så vidt jeg hørte hr. Jens Løgstrup Madsens hovedindlæg, så var man imod det her forslag, bl.a. fordi man var bange for regeringens linje vedrørende grønne afgifter, og hvad ved jeg. Det har så ikke været muligt at få hr. Jens Løgstrup Madsen til at fortælle, hvad det er for nogle praktiske forslag, som man er imod, men det er en anden diskussion.

Så vil jeg gerne sige tak til fru Hanne Severinsen, for hun fik jo sat tingene lidt mere på plads, for nu var det ikke den generelle linje om de grønne afgifter, der var problemet, for Venstre vil jo gerne være med til grønne afgifter, hvis de bare indrettes på en speciel måde. Det var da et skridt i den rigtige retning, så tak for den ilandsvømning.

Så vil jeg bare for at få Venstre helt i land endnu en gang understrege, at der ved at sige ja til dette forslag ikke er taget noget som helst skridt i retning af, hvordan vi skal behandle CO₂- og SO₂-problemerne.

Venstre har offentligt forsøgt at sige, at sagde man ja til dette forslag, så har man også sagt ja til grønne afgifter på de andre områder. Regeringen er ikke kommet med et udspil, man er ikke færdig med forarbejderne, og derfor kan det argument altså ikke bruges. Så hvis man også har det i baghovedet, kan Venstre vel efterhånden gå nogenlunde tørskoet i land efter en sightseeing på det dybe vand.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Til hr. Frank Aaen og fru Elisabeth Arnold: Det er trættende, og det er frustrerende konstant at blive beskyldt for at have en masse motiver, fordi vi fra borgerlig side vil prøve at løse miljøproblemerne på en anden måde, nemlig under skyldig hensyntagen til, at vi bevarer vores konkurrenceevne og bevarer danske arbejdspladser. Vi bliver tillagt en masse motiver, fordi vi har en anden metode til at løse de her problemer på.

Hr. Per Stig Møller bliver altid brugt i debatten af regeringspolitikere til at sige: Åh, hvor god og dygtig han var. Jamen han var da konservativ miljøminister. Alle roser ham, så der må da have været noget godt ved den konservative miljøpolitik.

Vi vil ikke være med til, at flere miljøafgifter skal koste i tusindvis af danske arbejdspladser. Vi kan godt se, at der er problemer med f.eks. nogle af de klorerede opløsningsmidler. Men lige netop med dét her forslag – og det er til fru Elisabeth Arnold, hvis hun vil høre efter, hvad jeg siger – er problemet, at der ikke er sat adresse på. Det er ikke sikkert, at det er de rigtige virksomheder, der får pengene tilbage; det står der ikke noget om i forslaget.

Grønne afgifter skal for at have nogen som helst mening være adfærdsregulerende. Der skal altså ligge et incitament til, at man enten nedbringer sit forbrug eller ændrer adfærd ved at bruge mindre af produktet, og det er der altså ikke lagt op til hverken i det her forslag eller de forslag, vi skal behandle lidt senere på dagen.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Det er til hr. Frank Aaen. Jeg vil lige gøre opmærksom på, at når stoffer er farlige, så kan vi altså nogle gange være nødt til at bruge dem alligevel, og det tror jeg også at regeringen og selv Frank Aaen måske er med på, for det fremgår jo også af forslaget her, hvor man snakker om udfasning. Og det har vi jo også gjort med CFC-gasserne. Vi vil meget gerne have det forbudt, hvis det var sådan, at man havde noget, man kunne erstatte det med, men det har man for visses vedkommende altså ikke.

Det er præcis det samme her, så vi er sådan set meget godt tilfreds med den del af forslaget, der taler om, at man skal følge det nøje; det er vi helt indstillet på. Så vi synes, at det var dét, man skulle have gjort. Det var faktisk også det, jeg troede Enhedslisten ville, og det var derfor, jeg i

starten kunne erklære mig enig med Enhedslisten.

Men Enhedslisten vil altså have både det ene og det andet. Og ja, jeg kan kun sige, det er dobbeltkonfekt, for man må ligesom have en mening med, hvad det er for nogle midler, man vil bruge. For mig virker det altså, som om regeringen først laver et forlig med SF og tror, at afgift kan hjælpe noget, så skal man bagefter lave et forlig med Enhedslisten, som ikke tror på afgifter, og så får man altså begge dele. Dét synes vi altså ikke er en god ide.

Formanden:

I rækken af korte bemærkninger er hr. Jørn Jespersen indtegnet som nr. 12, hr. Bent Hindrup Andersen som nr. 13, hr. Jens Løgstrup Madsen som nr. 14, fru Elsebeth Gerner Nielsen som nr. 15, fru Elisabeth Arnold som nr. 16 og hr. Jacob Buksti som nr. 17. Herefter går vi videre i ordførrækken.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Nu er der kommet et første lille bud fra Venstre, fra fru Hanne Severinsen, på, hvad man egentlig gerne vil på dette område: Man vil følge det nøje. Det er meget konkret, må jeg sige! Det, der er tale om, er jo, at den afgift, som foreslås – man kan så diskutere, om den er stor nok til at have en tilstrækkelig adfærdsregulerende virkning – naturligvis er led i en udfasningsstrategi, for meningen er, at man skal gå over til andre stoffer. Vi vil fra SF's side meget gerne være med til at konkretisere den del af målsætningen. Der er altså nogle EU-problemer i det, men det skræmmer åbenbart ikke fru Hanne Severinsen.

Men hvis vi skal blive mere konkrete med hensyn til udfasningsstrategien, så vil jeg gerne have lov til at gentage mit spørgsmål, for ellers er det altså uanstændigt at blive ved med at sige, at man går ind for en udfasningsstrategi: Hvor konkret vil Venstre udmønte sin udfasningsstrategi? Fra hvilken dato skal de tre i lovforslaget omhandlede stoffer være udfaset?

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg fik jo også en bemærkning om, at hvis der var et alternativ, så kunne det være i orden med en afgift . . . (*Afbrydelse*). Nå, men jeg ville ellers have betragtet det som et tilsagn i forhold til det, der skal forhandles om på et senere tidspunkt, nemlig pesticiderne. De er jo giftige, hvilket alle

er enige om; det er jo det, de bruges til, til at slå ihjel med, og dér er et alternativ: økologisk drift. Så der skulle i og for sig ikke være noget i vejen for, at man lægger en afgift på, for der er et alternativ.

Det, jeg så vil sige om det forslag, der nu ligger her om de klorerede opløsningsmidler, er: Jamen det er klart, og det har vi heller ikke lagt skjul på, vi troede ikke på, at den afgift på de 2 kr. pr. kg ville have nogen betydning i forhold til udfasningen. Det, vi mener, er, at den har en betydning nu, hvor der er det, vi kalder et hængende forbud ovenover. Det betyder bl.a. også, at man lokalt på de enkelte arbejdspladser har fået et middel, der rækker langt ud over arbejdsmiljølovens grænser, til at kunne gå ind og sige: Her kan man lave en henvendelse til regeringen om, at der skal være et forbud, for der er et alternativ.

Det, vi godt kunne tænke os at få noget svar på – det har vi stadig væk ikke fået, men det får vi måske heller ikke – er det spørgsmål, som hr. Frank Aaen stillede: Vil Venstre være med til at sige, at såfremt Miljøstyrelsen finder, der er et alternativ til et farligt stof – altså et af de klorerede opløsningsmidler – så kan man regne med Venstres stemmer til et øjeblikkeligt lovindgreb for udfasningen, hvis ikke det er sket ved hjælp af afgiften?

(Kort bemærkning).

Jens Løgstrup Madsen (V):

Ifølge hr. Peter Duetoft så skal vi være helt rolige: CD er i regeringen garant for, at de grønne ikke udvikler sig til skade for erhvervslivet eller for samfundet som helhed. Aha. Har CD så gjort sit hjemmearbejde i forbindelse med det konkrete lovforslag, således at vi fremover kan have tillid til, hvordan og hvorledes CD arbejder? CD's minister har jo siddet med i hele det arbejde, der ligger til grund for det konkrete lovforslag.

Lad mig igen trække et element frem, som jeg én gang tidligere har været inde på: Hvorfor skal eksempelvis opgørelsen og indberetningen foretages månedsvis? Var det ikke mere fornuftigt, at det skete kvartalsvis sammen med momsregnskabet? Hvis man bryder sig om afgiften, hvorfor har CD så ikke fået indflydelse på det punkt? Det skulle da være ligetil.

Hvorfor – bare for at nævne en anden ting – er den nedre grænse for afgiftsfrigtagelse sat til 250 kg pr. år, når produkterne typisk købes i tromler à 400 kg? Den nedre grænse burde da

selvfølgelig svare til indholdet i en tromle. Dette er blot to ud af en hel stribe af konkrete eksempler, hvor man kan se, at når det gælder dette forslag, så har CD og CD's minister ikke gjort sit hjemmearbejde godt nok.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg er meget glad for de meldinger, der kommer fra Venstre i dag. Det er meget gode meldinger på miljøets vegne.

For det første er det en melding om, at Venstre vil være med til grønne afgifter i særlige tilfælde, og både hr. Jens Løgstrup Madsen og fru Hanne Severinsen har sagt, at en af forudsætningerne for at være med til grønne afgifter er, at de kan bidrage til at skifte adfærd.

Derfor så glæder jeg mig utrolig meget til forhandlingerne omkring CO₂-afgiften, for hvis der er noget, en CO₂-afgift netop kan bidrage til, så er det at skifte adfærd.

Så jeg ser det her som en melding om, at Venstre er med på de grønne afgifter og også vil være med til at forhandle om CO₂-afgiften.

Til fru Hanne Severinsen kan jeg sige, at der er mange muligheder for også at lave substitution på CFC. I går aftes kunne man i tv se, at CFC f.eks. kan erstattes af en blanding af vand og sprit til nogle produkter.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil også udtrykke min glæde og fornøjelse over at høre en af ordførerne, nemlig hr. Brian Mikkelsen, som sluttede sit sidste indlæg med at sige, at grønne afgifter var berettiget, og det var o.k., hvis de påvirkede adfærden, og det gør disse afgifter, vi diskuterer i det her lovforslag om de klorerede opløsningsmidler.

Der findes to eller tre brancher i landet, som er storforbrugere af disse opløsningsmidler. De vil få et incitament til at ændre adfærd, og det er muligt at substituere de produkter med noget andet, og det vil de få et incitament til at gøre her.

Så derfor kan jeg ikke forstå, hvorfor hr. Brian Mikkelsen ikke lader handling følge ord og støtter forslaget.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg vil godt i forlængelse af hr. Peter Duetofts livredningsmanøvre give mig i kast med at

kaste endnu en redningskrans ud, for der er tilsyneladende ikke kun behov for en, men for to.

Det er hr. Brian Mikkelsen, der også har behov for en. For som det også blev påpeget af fru Elisabeth Arnold, kan det være svært at få tingene til at hænge sammen. Hvis det er sådan, at vi tager udgangspunkt i det, den konservative ordfører sagde, nemlig at der selvfølgelig er konsistens i det, som De Konservative siger og mener, så vil jeg godt citere fra dagbladet Børsen i går, hvor den konservative fru Anne Birgitte Lundholt citeres for at sige:

»Det ville, når og hvis apparatet, altså med grønne afgifter, blev introduceret, være yderst enkelt for en regering på et senere tidspunkt at dirigere en lille, men senere større del af sådanne grønne afgifter ned i den altid slunkne statskasse. Men hertil kommer, at vi ikke bryder os om et system, som indebærer oplagte muligheder for, at man med miljøet som skalkeskjul kan foretage en egentlig erhvervspolitisk styring.«

Det, man kan konstatere her, er altså, at det tværtimod er det omvendte. Det er, at man bruger det, man kalder frygten for erhvervspolitisk styring, som et skalkeskjul for at foretage noget effektivt i forhold til miljøet.

Jørn Jespersen (SF):

Som det vistnok er fremgået af den hidtidige debat, er de forslag, der er til behandling her i dag, et led i en aftale mellem regeringen, SF og Enhedslisten om at gøre en indsats for at få udfaset nogle stærke miljøskadelige stoffer og for at få ordentlig styr på indsamlingen af miljøskadelige stoffer.

Jeg tror i virkeligheden, at det mere er den politiske konstellation, der er grunden til, at Venstre og De Konservative reagerer så stærkt, men også så ulogisk og usammenhængende. Jeg kunne godt have en fornemmelse af, at det, der i virkeligheden er baggrunden for Venstres og De Konservatives opførsel i dag, er, at man mente, at man med indgåelse af finanslovforliget i virkeligheden havde fået et veto mod alle forner for miljøpolitiske tiltag i løbet af 1995. Det har nu altså vist sig, at man ikke kan bremse ethvert miljøpolitisk tiltag, og det er man voldsomt ophidset over.

Jeg er helt enig i, at det her forslag skal ses som en del af de samlede forslag, der er på tale, både dem, vi skal behandle senere i dag, men også pesticidafgiften og en CO₂-afgift, som jo skal forhandles i løbet af foråret. Vi ser det faktisk som et ganske stort gennembrud for en for-

nuftig miljøpolitik, at der nu bliver taget hul på at benytte grønne afgifter som et styringsinstrument.

Vi synes, at det, at afgiftspolitikken nu også bliver bragt ind i den brede vifte af instrumenter, der bliver anvendt til at forbedre vores miljø, er et meget væsentligt fremskridt.

Vi er enige i, at det ikke altid er de grønne afgifter, der er det mest effektive middel. Vi er meget åbne over for en diskussion i de konkrete tilfælde om, hvornår et forbud er den bedste måde, hvornår en regulering ved hjælp af uddannelse og rådgivning er det bedste, og hvornår grønne afgifter er det bedste.

Det må man tage konkret stilling til i hver enkelt sag, og så må man forsøge at komme igennem med det, der er politisk muligt, og som har den størst mulige miljøpolitiske effekt i hver enkelt sag.

Det, der er så kritisabelt ved Venstre og De Konservative, er jo, at man aldrig vil benytte nogen af midlerne. Når der bliver foreslået grønne afgifter, så går man principielt ind for forbud, og når der bliver foreslået forbud, så er man principielt for grønne afgifter.

Jeg mener, at Venstre og De Konservative i dag har demonstreret en dyb utroværdighed i forhold til den miljøpolitiske profil, som de prøver at opbygge, men det lykkes åbenbart ikke. Det, der er sagen med de grønne afgifter, er jo, at det er et forsøg på at styre markedet i stedet for, at det altid er markedet, der skal styre os andre. Grønne afgifter er et forsøg på at flytte nogle balancepunkter i de økonomiske kalkulationer, der bliver lavet af både private husholdninger og i det her tilfælde af erhvervslivet, sådan at man i en lang række tilfælde gør det mere økonomisk attraktivt for virksomheden at benytte nogle mindre miljøfarlige stoffer, og at man derfor ledes i retning af et mindre forbrug og i retning af større bestræbelser på at finde alternativer.

Der er altså tale om, at man

- 1) ved hjælp af de grønne afgifter påvirker adfærd, og
- 2) at man fremmer produktudvikling og teknologiudvikling med henblik på at fremme en renere og grønnere teknologi i vores erhvervsliv.

Det er altså utroligt, at liberale partier, hvad de jo kalder sig, ikke kan se fornuften i også at bruge grønne afgifter som et styringsinstrument.

Man kan så diskutere, om de er høje nok. Den logiske konsekvens af hr. Brian Mikkelsens frygt for, at den afgift, vi diskuterer her, ikke er stor nok, er jo, at hvis man skal have en endnu kraftigere adfærdspåvirkning, skal man selvfølgelig forhøje afgiften, og det ville da være interessant, hvis det er det, De Konservative vil være med til.

Afslutningsvis skal jeg sige, at jeg mener, at frykten for tab af arbejdspladser i forbindelse med de grønne afgifter er helt forkert.

Sagen er jo, at hvis man ved hjælp af en omstilling af teknologien i det danske samfund kommer foran mange af vores konkurrenter, så vil vi jo opnå en konkurrenceevneforbedring ved at være foran. Jeg synes, der er langt mere perspektiv i en fremadrettet miljøindsats, der gør, at det, som danske erhvervsvirksomheder konkurrerer på, er at være foran med kvalitet og med ny teknologi med henblik på både at tilgodese en progressiv og fornuftig erhvervsudvikling og samtidig tilgodese miljøet.

Så vi ser altså også de grønne afgifter som et led i en moderne og dynamisk erhvervspolitik i modsætning til den stenaldererhvervspolitik, Venstre og De Konservative står for.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Hr. Brian Mikkelsen vil jeg bare trøste med, at når nogle af os roser hr. Per Stig Møller, bl.a. efter at have læst hans bog, så er det faktisk ret velment. Det, der er vores problem, er, at partiets linje i øjeblikket ikke ret meget ligner det, hr. Per Stig Møller skriver i sine bøger. Det er synd for hr. Per Stig Møller, men det er vel også synd for Det Konservative Folkeparti, fordi det faktisk er en ganske fornuftig linje, han skitserer dér. Så hvis det var hr. Per Stig Møllers linje, der kørte, så skulle man ikke få et ondt ord for det.

Så vil jeg bare sige til hr. Løgstrup Madsen: Godt nok blev jeg aldrig helt færdig med mit historiestudium. Jeg manglede et speciale, og jeg kan godt se, hvad det speciale skulle have omhandlet. Jeg mener ellers at være rimelig historisk orienteret, men jeg kan forstå, at der i alt fald er én historisk nyhed i debatten i dag, og det er, at det er specielt middelalderligt at opkræve afgifter én gang om måneden.

Det var faktisk det udtryk, som Venstres ordfører brugte lidt tidligere, og hvis det virkelig er så middelalderligt, og hvis det virkelig er et kardinalpunkterne for Venstre for at være imod det her forslag, så mener jeg bestemt, at skatte-

ministeren bør overveje, og at vi i udvalget bør diskutere, om man for at please Venstre kunne rykke det fra at være månedsvis til at være kvartalsvis opkrævning. Det kan jo ikke være det helt store problem. Vi kan vel også tage en teknisk diskussion om tromlestørrelser og sådan noget.

Jeg vil sige med hensyn til den slags teknik: Hvis det er det, der afholder Venstre fra at stemme for forslaget, hvad jeg efterhånden begynder at forstå det er, så synes jeg egentlig, at der er god grund til, at Venstre bruger et stykke tid i udvalget på at grave lidt i det her, således at vi i fællesskab kan finde nogle tekniske løsninger på det. Det er bestemt ikke noget, som skal vælte en folketingsdebat. Det er jo typisk sådan noget, man klarer under et udvalgsarbejde.

Så det var da et godt tilsagn at få. Når vi ved, at det er kardinalpunkterne for Venstre, så synes jeg, regeringen skal kigge teknisk ret velvilligt på at få det rettet, sådan at vi kan få et endnu bredere flertal bag det her forslag, når det bliver vedtaget til sin tid.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg synes, der manglede substans i hr. Jørn Jespersens kommentarer til lovforslaget her. Han brugte i stedet for en stor del af tiden på at beskyldte V og K for at føre en stenaldererhvervspolitik, for at være dybt utroværdige osv. osv.

Sagen er vel den, at SF, hvad hr. Jørn Jespersen også selv var inde på, vil forsøge at styre markedet, så man regulerer på den måde. Det kunne være interessant at høre, hvad CD mener om en sådan styringspolitik.

Vi vil fra konservativ side indføre miljøafgifter i samarbejde med erhvervslivet. Vi mener, det er ret og rimeligt, at man selvfølgelig får indført nogle afgifter på problematiske områder – selvfølgelig – og det følger jo også godt op på den linje, som den noksom berømte hr. Per Stig Møller også havde i sin miljøministertid.

Men vi mener, at det er essentielt, at det bliver til i et samarbejde, og at man ikke bare trækker det ned over hovedet på de danske virksomheder. Hvis man laver frivillige aftaler, sikrer man sig, at de danske virksomheder føler sig mere ansvarlige over for aftalerne. Der skal altså et samspil til, for at man får nogle virkninger af det, og for at det ikke koster arbejdspladser. De to ting skal hænge sammen, for at man kan føre en fornuftig miljøpolitik.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

SF's argumentationsfacon er ærlig talt ret trættende med sådan at prøve at finde ud af, hvilke motiver man har til dit og dat. Men det kan SF gøre, som SF vil.

Jeg vil bare sige, at det er korrekt, sådan som det er i dag, at hvis der findes substitution, så er virksomhederne jo forpligtet til at bruge de midler. Hvorfor skal man så have en afgift til at styre dem over imod bedre midler? Det er da allerede noget, de skal via lovgivningen, og derfor får den afgift ikke nogen som helst virkning ud over, at det bliver drilleri over for erhvervslivet, som både skal forpligtes til at bruge substitutionsmuligheden og så bagefter også skal beskattes på de områder, hvor der ikke er nogen substitutionsmulighed.

(Kort bemærkning).

Jens Løgstrup Madsen (V):

Til hr. Peter Duetoft: De to konkrete eksempler, jeg fremhævede her for en tid siden, hvor jeg nævnte, at der var nogle store problemer i lovforslaget, var jo bare eksempler på, at CD ikke har gjort sit hjemmearbejde godt nok. CD har haft en tung ministerpost, hvor man har beskæftiget sig med det her, og regeringen har siddet og arbejdet med det her spørgsmål, lige siden den blev dannet. Alligevel har CD ikke, inden lovforslaget kommer her i Folketingssalen, kunnet gøre sin indflydelse gældende på nogle så simple og enkle erhvervsvenlige ting som det, jeg fremhævede her. Jeg bruger det også bare som et eksempel på, at CD nok ikke kan være garanten for noget som helst.

Der er jo mange andre eksempler i den lov, vi nu diskuterer, hvor det samme kunne trækkes frem, f.eks. at virksomheder, der udelukkende fremstiller til eksport, ikke er fritaget direkte for afgiften. Nej, nu skal de besværliggøres med, at de skal lave månedsvise opgørelser og indbetalinger og efterfølgende have fuld godtgørelse.

Samtidig synes jeg jo også, der er grund til at lægge mærke til, at der er en vis forskel mellem, hvad hr. Peter Duetoft siger, og hvad hr. Jørn Jespersen fra SF siger. SF ser sandelig det her som led i en langsigtet strategi og også som led i en aktiv erhvervs politik. Det forstår jeg som værende et led i, at det har noget med »first move« og al den slags ting at gøre. Ser CD virkelig også sådan på det? Det er jo lidt i modstrid med f.eks. OECD's og lignende organisationers

betragtninger over miljøpolitikens sammenhæng med erhvervs politikken.

Jeg synes, det er en interessant boldgade, CD har bevæget sig ind på her med det samarbejde, man har indledt med SF og Enhedslisten.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Nu har både hr. Brian Mikkelsen og fru Hanne Severinsen beklaget sig over, at der skulle være nogen, der forsøgte at skyde Det Konservative Folkeparti og Venstre motiver i skoene. Jeg synes ærligt talt, det er at vende tingene noget på hovedet. Hvis der er nogen partier, der har startet deres indlæg i dag med at skyde andre nogle motiver i skoene, så er det da netop Venstre og De Konservative, som har set forslaget som et forsøg på at få penge i statskassen, desuagtet at det ligger helt klart, at det provenumæssigt er neutralt, og at der ikke er andre forslag undervejs, hvor man kan dokumentere nogen hensigter om at få flere penge i statskassen. Her er der virkelig tale om at skyde andre nogle motiver i skoene.

Så vil jeg godt sige om det dér med substitution osv.: Jamen hvis der er muligheder for at bruge andre stoffer, så skal vi vel forbyde det? Derfor har jeg tre gange spurgt Venstre, hvilke stoffer man vil være med til at forbyde fra hvilken dato, og jeg har ikke fået noget svar endnu.

Derudover har grønne afgifter den effekt, at de fremmer brugen af andre stoffer, som er til stede, men hvor det ikke hidtil har været økonomisk fordelagtigt at bruge dem, fordi man forrykker balancepunktet. Derfor har det en adfærdspåvirkende virkning.

Endelig har grønne afgifter den effekt, at det fremmer produkt- og teknologiudvikling, fordi det lægger op til, at det bliver mere rentabelt at investere i ny teknologi, i nye produkter og i forsøge med at anvende mindre miljøskadelige stoffer.

På alle de punkter er grønne afgifter et ganske fornuftigt økonomisk virkemiddel. Det, der er problemet for Venstre og De Konservative, er, at man ikke vil bruge nogen midler, og man har ikke dokumenteret nogen som helst konkret vilje. Man er bare imod.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne sige til hr. Løgstrup Madsen, at CD gennemfører de forslag, CD er enige i, sammen

med de mennesker og de medlemmer af Folketinget, der støtter de forslag. Vi er ikke enig i en eller anden fidelifutdiskussion om, hvem der kan stemme for hvad og hvornår, og hvad ved jeg.

Det er muligt, at CD ikke har gjort sit hjemmearbejde godt nok. Det siger hr. Løgstrup Madsen jo. Lad os så kigge på det i udvalget og se, om der er andre muligheder. Jeg har nu stadig væk ikke opfattet det med det månedlige som noget specielt middelalderligt, men o.k., så lad os se på det i udvalget.

Men lad mig så sige, at der altså er forskel på ikke at have gjort sit hjemmearbejde godt nok og så slet ikke at ville gøre noget hjemmearbejde, og det er jo Venstres situation. Venstre har jo ikke ønsket overhovedet at være med i noget af det her. Venstre har ikke ønsket og ønsker øjensynlig ikke at gå ind i diskussionen om, hvordan man når miljømålene, eller hvordan man løser de store problemer med CO₂ og SO₂. Man har nu meddelt, at det må man overlade til regeringen at spille ud med. Tak. Der er det så vores opgave at sørge for, at det bliver en fornuftig løsning, der kommer ud af det, for vi har altså indflydelsen ved at sidde i regeringen.

Vi havde håbet, at Venstre og De Konservative ville gå positivt ind i de her forhandlinger og være med til at påvirke tingene og være med til at løse nogle af de her ting. Men jeg synes faktisk, at det er en lille smule fattigt først i forhandlingerne uden for denne sal ikke at ville være med, og når man så kommer her ned i salen, så at stille sig op som de højhellige, som virkelig kunne løse alle problemer, som virkelig har alle standardløsningerne, som virkelig er dem, der kunne gøre det hele meget, meget bedre.

Det havde måske givet en større indflydelse, og det havde måske været mere sagligt, om man - nu vil jeg ikke angribe De Konservative så meget, for de har haft en lidt anden toneføring end Venstre, men så i alt fald Venstre - i stedet for at ride på den høje hest i den offentlige debat faktisk havde gjort sit hjemmearbejde i stedet for bare at melde fra, fordi man tror, at det partitaktisk kan gavne.

Det synes jeg virkelig man kan klandre Venstre for. Alle de flotte idealer, hele den flotte miljøpolitik, og så ikke fem sekunders faktuelle arbejde i forbindelse med at gøre de her forslag rimelige og gode! Ja, man skal være Venstremand for at kunne forklare det.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

For at blive ved det faktuelle: Det er altså faktisk sådan, at findes der substitutionsmulighed i den enkelte virksomhed, så skal man bruge det middel og ikke de klorerede opløsningsmidler. Det er også svar til hr. Jørn Jespersen. I den situation er det selvfølgelig forbudt; det er det allerede i den virksomhed, og de skal gå over til den anden teknologi.

Men det kan ikke stilles sådan op, for der er jo forskel på forskellige virksomheder. Der er forskel på, hvad stofferne bruges til. Vi ved også fra CFC-diskussionen, at der allerede på mange områder er fundet substitutioner. I de tilfælde er det blevet forbudt i de virksomheder, og det er da også den metode, man allerede nu benytter over for virksomhederne for at sikre, at de bruger den bedst mulige teknologi. Derfor er det et fuldstændig absurd spørgsmål at stille, for det er jo principielt forbudt, når der findes nogle andre stoffer til brug i den enkelte virksomhed. Som sagt er produktionen altså forskellig i forskellige virksomheder, så derfor kan der ikke stilles spørgsmål på den måde.

Kristian Thulesen Dahl (FP):

Indledningsvis vil jeg gerne sige i forbindelse med den diskussion, der har været - det er henvendt til hr. Peter Duetoft og partiet Centrum-Demokraterne - at jeg synes, det egentlig er principielt glædelige nye meldinger, der kommer fra CD, nemlig, at man ønsker at forhandle om noget politik og ikke diskutere så meget, hvem man forhandler med.

Man kan så selvfølgelig som en aktiv lytter stå lidt forbløffet over de udtalelser, der kom i forbindelse med den nuværende statsministers tiltrædelse, hvor CD jo gjorde usædvanlig meget ud af at sige, at grunden til, at man overhovedet skulle indgå i en regering, der var socialdemokratisk ledet, var at holde SF - og nu altså efter det seneste valg Enhedslisten - uden for afgørende politisk indflydelse.

Jeg synes nok, der er tale om et meget centralt og måske også på andre områder helt afgørende politisk skift i signalerne fra CD, og jeg synes principielt, det er glædeligt. Men rent politisk er jeg bange for det, der kan komme ud af det.

Lad mig så med hensyn til miljødebatten generelt sige: Fremskridtspartiet har ikke noget religiøst forhold til grønne afgifter. Vi siger ikke nej til grønne afgifter som et princip, men vi vil

tillade os at forholde os kritisk til de forslag, der kommer i forbindelse med talen om grønne afgifter.

Vi har den holdning, at specielt med en socialdemokratisk ledet regering føler vi, at der er et ret kraftigt behov for at se forslagene kritisk efter i sømmene og også tale med de folk, som forslagene kommer til at berøre.

Hvis man ser på grønne afgifter, så mener vi, der er tre afgørende forudsætninger, som skal gennemgås, når vi diskuterer grønne afgifter.

For det første, at de grønne afgifter ikke blot bruges som nye skatteobjekter, uden vi reelt mindsker andre skatter, for det vil jo betyde en forøgelse af det samlede skattetryk, vi har i Danmark, og det synes vi fra Fremskridtspartiets side i forvejen er alt for højt.

For det andet mener vi også, at vi skal se på miljøområdet i forhold til den verden, vi indgår i. Det vil sige, at det altså ikke nytter noget at løfte fanen så højt, at vi reelt flytter arbejdspladser fra Danmark til udlandet. Det forhold bliver regeringspartierne og SF og Enhedslisten også nødt til at forholde sig til.

For det tredje skal forslagene selvfølgelig, samtidig med at man ser på miljøhensynene, respektere de virksomheder, som skaber grundlaget for et økonomisk stærkt velfærdssamfund. Det er nogle forhold, som vi mener er helt generelle, og som alle burde kunne tilslutte sig, og som også burde være den grønne pil, kan man sige, når vi diskuterer grønne afgifter.

Så mere specifikt om det lovforslag, som hele debatten egentlig drejer sig om, nemlig L 180. Her er det Fremskridtspartiets holdning, at der er en lang række problemer med forslaget, som gør, at vi under ingen omstændigheder kan acceptere forslaget, som det foreligger.

En del af de ting, som jeg vil fremføre specifikt om forslaget, har været nævnt, men for god ordens skyld skal jeg alligevel nævne dem her i min ordførertale.

For det første har det været nævnt, at vi i forvejen har megen regulering inden for de her områder. Specielt diskussionen omkring substitution, hvor der ligger et krav om, at man skal benytte andre midler, hvor det er muligt, har medført, at der er sket ca. en halvering af forbruget af klorerede opløsningsmidler inden for de seneste fem år. Det vil sige, at der primært nu bruges de midler, når der ikke er mulighed for alternativer. Derfor er det også sådan, som jeg også tidligere har været inde på, at det her for en del virksomheder vil føles som en regulær ekstra beskatning.

Der er også et problem med forslaget, når det drejer sig om de lukkede systemer, som det også tidligere har været nævnt heroppe fra, hvor der reelt ikke kan påvises nogen som helst miljøskade som følge af brugen af opløsningsmidlerne, fordi det foregår i et lukket system. Det vil sige, at her taler man ikke om en afgift på en miljøbelastning, her taler man om en afgift på et forbrug, som ikke nødvendigvis belaster miljøet. Det synes vi også står i skærende kontrast til en del af de bemærkninger, som har været fremsat i debatten indtil nu.

For det tredje er der en lang række administrative uhensigtsmæssigheder ved forslaget, som vi vil komme tilbage til mere konkret i udvalgsarbejdet. Nogle af de ting har været nævnt tidligere, men det er også et område, hvor man bliver nødt til at tage stilling til indholdet i lovforslaget i stedet for altid at diskutere de overordnede hensyn.

Der er en del ting i det her lovforslag, som vi mener vil kunne gøres mere hensigtsmæssigt administrativt over for virksomhederne, så når der nu er et stort politisk flertal for at gennemføre de her ting, synes vi i hvert fald, at man i udvalgsarbejdet seriøst burde se på, hvordan det kunne laves mest hensigtsmæssigt for virksomhederne, og der er altså nogle ideer, som kunne gøre det mere hensigtsmæssigt, end lovforslaget har lagt op til.

Så alt i alt kan vi ikke støtte forslaget, men vi vil i udvalgsarbejdet alligevel prøve at påpege de urimeligheder, som vi mener der er i forslaget, og håber så, at nogle af vores tanker vinder gehør hos de partier, der ønsker det her forslag vedtaget.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg ved ikke, om hr. Thulesen Dahl kan sin partihistorie; ellers skal jeg minde hr. Thulesen Dahl lidt om den.

Der var engang, hvor ingen partier herinde ville stemme sammen med Fremskridtspartiet undtagen ét, nemlig CD. Vi var faktisk dem, der sagde, at man skulle betragte Fremskridtspartiet som et parti ligesom alle andre.

Samme holdning har vi faktisk over for både SF og Enhedslisten, nemlig den holdning, at hvis Enhedslisten og SF eller Fremskridtspartiet vil stemme for et forslag, som CD er for, hvorfor i alverden skulle vi så stemme imod det forslag, bare fordi der er andre, der stemmer for det?

Til det dér med at holde SF uden for: Ja, hvad var det, vi sagde? Vi sagde: Vi ønsker en regering i Danmark, der fører midterpolitik. Vi er fundamentalt uenige med SF og Enhedslisten på en lang række områder: udenrigspolitik, retspolitik, energipolitik, en del af miljøpolitikken, erhvervspolitikken osv. Derfor var det vores opgave at være med til at trække en regering i en sådan retning, at det flertal, der faktisk er i det danske Folketing, bestående af S, SF, De Radikale og Enhedslisten, og som på nogle områder vil noget andet end CD, ikke manifesterede sig.

Men det betyder da ikke og har aldrig betydet, at kommer regeringen med et forslag, som SF og Enhedslisten kan støtte, og som CD er enig i, så ville vi stemme imod vores egen overbevisning, blot fordi der er nogle partier her i Tinget, der også stemmer for det. Det ville altså have svaret til, at vi i sin tid havde meldt os i koret, der sagde, at det værste, der kunne ske for et forslag, var, at Fremskridtspartiet stemte for det, for så måtte alle vi andre faktisk være imod det. Sådan handlede vi ikke dengang, og sådan handler vi altså heller ikke i dag.

Vi gør, hvad vi kan for at trække regeringen i en retning, som er meget anderledes end venstrefløjens politik, fordi vi er uenige i venstrefløjens politik. Men hvis der en enkelt gang er et sted, hvor vi er enige, kunne det jo godt være, at man også kan stemme sammen her i salen. Sådan fungerer parlamentarismen faktisk.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, det ville være mere fair, hvis hr. Kristian Thulesen Dahl sagde rent ud som det eneste argument: Vi bryder os ikke om grønne afgifter, vi bryder os ikke om afgifter i det hele taget – i stedet for at bruge de mange argumenter og forskellige finurligheder for at sige, at man ikke vil støtte det her forslag.

En af de ting, som hr. Thulesen Dahl nævnte, er også blevet nævnt tidligere af den konservative ordfører; det var skattetrykket. Jeg synes, jeg vil stille hr. Kristian Thulesen Dahl det forslag, at vi i udvalgsarbejdet prøver at vurdere, hvor langt ned vi f.eks. skulle sætte momsen, hvor langt ned vi skulle sætte afgiften på øl, på spiritus, på vin og sådan noget for at kompensere for den ekstra belastning af skattetrykket, som disse 6 mio. kr. vil være, måske kun 5 mio. kr. Så kan hr. Kristian Thulesen Dahl se, hvilket fuldstændig forpjusket argument det er at henvise til skattetrykket i den her forbindelse.

Det andet argument, jeg gerne vil tage fat i, er det med de lukkede systemer. Det er en nødløsning at bruge lukkede systemer i stedet for at bruge åbne systemer. Faktum er, at også lukkede systemer skal påfyldes, lukkede systemer skal tømmes, lukkede systemer skal renses. Giftige stoffer er giftige stoffer, hvad enten de er uden for eller inden i lukkede systemer. Det, der er målet med miljøpolitikken, er at få fjernet de miljøgiftige stoffer og de giftige stoffer fra vores omverden i det hele taget.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (FP):

Først til hr. Peter Duetoft. Jeg må sige, hvad jeg i øvrigt også bemærkede i min ordførertale, at jeg synes, der er et principielt glædeligt skift i det, CD nu siger. Det er et principielt glædeligt skift, at man ikke fastholder den tale, man førte ved regeringsforhandlingerne, hvor man sagde, at man gik ind i en regering med det principielle udgangspunkt at holde andre ude.

Det var det, der klart blev sagt fra Centrum-Demokraternes side ved regeringsdannelsen. Det synes jeg er grundlæggende forkert, for selvfølgelig har hr. Peter Duetoft ret i, at vi her i Folketingssalen bliver nødt til at forholde os til de lovforslag, der fremsættes, og til det, der diskuteres – ikke hvem der siger det. Det har jeg også gjort opmærksom på ved andre lejligheder, hvor jeg har følt, at der har været en tendens til fra visse partiers side at holde et andet politisk parti ude.

Så principielt er hr. Duetoft og jeg fuldstændig enige. Det, som jeg så blot tillod mig at bemærke i min ordførertale, var altså, at jeg mener, der er tale om en ny holdning hos CD i forhold til den regering, man deltager i. Og det synes jeg principielt er glædeligt.

Til fru Elisabeth Arnold vil jeg sige, at jeg godt kan forstå, at fru Elisabeth Arnold synes, det ville være rarere i den politiske debat, hvis jeg på Fremskridtspartiets vegne sagde: Vi vil overhovedet ikke have grønne afgifter. Men sådan forholder det sig jo ikke, og hvorfor skulle jeg så sige det?

Vi har nogle betingelser, som vi mener skal være opfyldt, og jeg har konkretiseret en del af dem under mit ordførerindlæg. Vi siger ikke blankt nej. Vi har ikke noget religiøst forhold til grønne afgifter, som jeg føler det i dag er kommet til udtryk hos andre ordførere, bl.a. SF's og Enhedslistens ordførere.

Vi vil forholde os til de lovforslag, der foreligger, og jeg forsøgte endda under en kort bemærkning at diskutere det foreliggende forslag frem for de højtsvævende diskussioner, der var. Det foreliggende forslag indeholder nogle problemstillinger, som vi mener er uacceptable, hvorfor vi ikke kan støtte forslaget.

Så synes jeg heller ikke, det er fair af fru Elisabeth Arnold at sige, at så skulle vi se på momsen osv., gå afgiftssystemet igennem og se, om der ikke kunne ske reduktioner andre steder. Jamen det er jo bl.a. det, der har bevirket, at vi i dag står med et udgangspunkt, der gør, at skatte- og afgiftstrykket er så højt, at vi ikke kan tillade nye afgifter, uden at vi kompenserer et andet sted, for befolkningen er altså skatte- og afgiftsplaget nok. Det er jo netop et af vores udgangspunkter, at man i forvejen har kørt skatte- og afgiftssystemet op på et sådant niveau, at man nu bliver nødt til at sige: Skal der indføres nye afgifter, så bliver vi nødt til at kompensere på andre områder.

Elisabeth Arnold (RV):

Nu har debatten jo snart været temmelig længe, så jeg skal bare ganske kort sige, at dette er en af de grønne afgifter, som vi synes har mange gode egenskaber. Den er adfærdsregulerende, den vil fremme udfasning af giftstoffer, fremme udfasning af miljøskadelige stoffer, og den vil give et incitament til udvikling af erstatningsprodukter og erstatningsprocedurer.

Desuden er provenuet fra denne afgift ganske uden betydning for statsfinanserne. Vi så såmænd gerne, at provenuet blev nul i løbet af en ganske kort årrække; så kunne vi helt slippe for de pågældende stoffer.

Til fru Hanne Severinsen, som tidligere har sagt, at disse stoffer jo i princippet er forbudt, vil jeg sige: Jamen hvordan kan det så være, at der bruges 2.000 t om året af disse stoffer? De er principielt forbudt, siger fru Hanne Severinsen. Der findes faktisk mulighed for at erstatte de forskellige procedurer enten med andre procedurer, f.eks. i jern- og metalindustrien, eller andre opløsningsmidler, når man skal rense tøj, og når man skal trække ting ud af organisk materiale.

Så det, der er sagen her, er, at man har et principielt forbud, som ikke bliver overholdt. Man har her muligheden for at indføre et incitament til at skaffe erstatningsprocesser, og det, der er det fornuftige her, er selvfølgelig at kombinere et principielt forbud med sanktioner i

form af afgifter og sige: Der er her et yderligere incitament til at få disse stoffer erstattet.

Jeg kan ikke forstå, at fru Hanne Severinsen bliver ved med at sige, at disse stoffer principielt er forbudt, når hun altså samtidig er klar over, som det står her i bemærkningerne til lovforslaget, at der bruges over 2.000 t pr. år.

Hr. Kristian Thulesen Dahl vil jeg blot stille et enkelt spørgsmål. Fremskridtspartiet sagde, at de gik ind for grønne afgifter, hvis de var fornuftige. Så vil jeg gerne spørge: Har Fremskridtspartiet nogen sinde i denne sal stemt for nogen som helst grøn afgift?

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Når der bruges så meget, er det, fordi man ikke kan substituere alle steder, fordi der netop er forskel på de forskellige teknologier og de forskellige produktionsprocesser. Men dér, hvor der er substitutionsmulighed, skal man benytte denne mulighed.

Det, som fru Elisabeth Arnold siger, er: Jamen det er der så nogle der måske ikke gør. Derfor har jeg også sagt, at den del af forslaget, som Erhedslisten øjensynlig har fået ind, nemlig det med, at man nøje skal følge, om de her ting bliver overholdt, er vi med på; det er helt i orden. For hvis der er nogen, der snyder på den vægt, skal vi da se på det. Og det skal selvfølgelig være EU-medholdeligt og alt det dér. Fint nok.

Men det, som jo faktisk sker, er, at dér, hvor man ikke kan lave substitution, indfører man en straf, og det mener jeg ikke virker særlig motiverende.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Fru Hanne Severinsen bliver ved med at sige, at dér, hvor der findes andre stoffer, skal de bruges. Hvis der er substitutionsmuligheder, skal man efter den lovgivning, der gælder i dag, bruge dem.

Så vil jeg godt spørge fru Hanne Severinsen, om hun herfra kan garantere, at det forholder sig sådan, at man i dag i danske virksomheder alle de steder, hvor der er substitutionsmuligheder, faktisk benytter dem, og – hvis det er sådan, at man ikke gør det – om fru Hanne Severinsen så også har et bud på, hvad årsagen kan være til, at man ikke gør det, om det måske bl.a. kunne hænge sammen med økonomien i på den ene side at bruge de klorerede opløsningsmidler og på den anden side at bruge de substitutionsmu-

ligheder, der var. Kunne det være en del af begrundelsen? Hvis det er det, ville de grønne afgifter jo netop være et incitament i retning af at substituere, i modsætning til hvad man gør i dag.

Derudover har jeg ikke hørt Venstres holdning til det argument, at en forhøjelse af prisen på de giftige stoffer vil give et incitament til at udvikle nye metoder, nye substitutionsmuligheder. Når der i dag findes substitutionsmuligheder, er det jo, fordi der er nogle, der har fundet dem, nogle, der har udviklet dem. Kunne det ikke tænkes, at det ville være en god idé, at vi skubbede på den proces og gjorde det økonomisk rentabelt også at udvikle yderligere substitutionsmuligheder, så vi kunne få den endelige udfasning?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det er lidt i forlængelse af det foregående.

Det er jo rigtigt, som fru Hanne Severinsen siger, at der er muligheder dér. Problemet er bare, at hvis en virksomhed, uanset om det gælder en miljøgodkendelse eller en godkendelse på arbejdsmiljøområdet eller bekendtgørelsen om stoffer – jeg har glemt den nøjagtige titel – kan argumentere for, at det økonomisk er lidt dyrere, eller hvis det er lidt ubelejligt i forhold til produktionsprocessen, vil den kunne smyge sig uden om at få stoffet udfaset.

Derfor, hvis vi skal have en effektiv udfasning af de her stoffer, er man nødt til at gøre det gennem en generel, landsdækkende lovgivning, og det er derfor, jeg endnu en gang spørger: Hvis Miljøstyrelsen kommer og siger, at her er et klart substitut til et stof, er Venstre så med på at sige, at så forbyder vi dette stof? For det er den eneste måde, vi kan få det til at virke effektivt på.

Så vil jeg godt spørge: Nu taler man hele tiden om økonomi. Er det Venstres opfattelse, at hvis et substitut er bare 1 øre dyrere end det klorerede stof, end det farlige stof, så skal virksomheden have lov til at sige nej? For det er jo sådan set det, der er konsekvensen, og det er den måde, det administreres på i dag.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil gerne tage fat i fru Hanne Severinsens svar på mit spørgsmål om, hvorfor der stadig blev brugt 2.000 t pr. år, når stofferne principielt var forbudt. Fru Hanne Severinsen siger, at det

ikke altid er muligt at substituere, og at brancherne er forskellige, og virksomhederne er forskellige.

Hvad skal vi som lovgivere så gøre? Vi vil gerne beskytte miljøet, og vi vil gerne beskytte de mennesker, der arbejder med disse overordentlig skadelige stoffer. Skal vi så bare konstatere: Nåh, der bruges altså stadig væk 2.000 t, og der er ikke mulighed for at beskytte folk mod disse skadelige stoffer? Hvad synes fru Hanne Severinsen så, vi skal gøre? Skal vi forbyde dem? Det vil Venstre åbenbart ikke. Skal vi pålægge dem afgifter, så incitamenterne til andre processer fremmes? Det vil fru Hanne Severinsen åbenbart heller ikke. Jeg må spørge fru Hanne Severinsen: Hvad er så løsningen for lovgiverne? Skal man acceptere, at folk fortsat bruger skadelige stoffer, eller skal man gribe ind?

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Man skal gribe ind på den måde, man allerede har gjort. Og jeg kan selvfølgelig ikke love, at det efterleves alle steder, for jeg er ikke politimyndighed eller arbejdsmiljømyndighed.

Men jeg vil da gøre opmærksom på, at det netop er de meget strenge arbejdsmiljøregler, som har gjort, at der er sket en enorm udfasning af brugen; det er der nemlig tale om. Og det er præcis det samme med CFC-gasserne. Som jeg også sagde tidligere, at det, som virkelig kommer til at betyde noget, er, at i takt med at substitutionen kan finde sted, skal man også gøre det. Det er det, der virkelig kommer til at betyde noget.

Det dér incitament med, at man gør det dyrere, er bare at genere virksomhederne. Når de alligevel ikke kan bruge andre midler, har de svært ved at se det som andet, end at man generer virksomhederne med højere afgifter.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Lad os så være positive og sige, at fru Hanne Severinsen har ret i, at man allerede nu skal gøre det, og at der muligvis nogle steder – det tror jeg vi kan enige være om – er problemer med at få det gennemført, enten fordi de lokale miljømyndigheder ikke er skarpe nok, at den faglige organisation på den pågældende virksomhed ikke er god nok, eller at miljøorganisationen på virksomheden ikke er effektiv nok og lader sig

kue lidt af en direktør, der siger: Uha, uha, det går galt!

Hvis vi er enige om, at når der er substitutionsmuligheder, skal de bruges, hvad er så i grunden problemet med at give et tilsagn om, at vi gør det via et forbud, der er landsdækkende, altså får sikkerhed for, at når der er substitutionsmuligheder, skal de bruges? Kan vi ikke få et tilsagn fra Venstre om det?

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Selv om det er besværligt, bliver man nødt til at se individuelt på det, fordi der altså er forskel på forskellige produktionsprocesser. Men der er allerede et forbud, for man *skal* bruge den anden teknologi.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Enhedslisten har efter forhandlinger med regeringen indgået en aftale, som sikrer et effektivt indgreb over for brug og salg af visse farlige stoffer.

Aftalen er en stramning af et forlig mellem regeringen og SF. Det essentielle i Enhedslistens stramning er, at farlige opløsningsmidler fjernes fra markedet, når der findes mere miljøvenlige erstatningsmidler, og at der sker en effektiv indsamling af miljøfarlige batterier.

Enhedslisten har på den baggrund accepteret afgiftsmodellen, men fået indarbejdet et hængende forbud, som træder i kraft, såfremt afgifterne, som Enhedslisten forudsiger, ikke vil give den nødvendige effekt.

Inden vi nåede så langt, markerede Enhedslisten, at vi, når det gælder farlige stoffer, hellere ser forbud end afgifter. Vi besluttede os for, at hvis der kun var tale om afgifter, ville vi ikke stemme for forslaget. Enhedslistens vurdering er, at de foreslåede afgifter er virkningsløse, og at det ikke skal være muligt at betale sig fra at bruge farlige stoffer, når der findes mere miljøvenlige alternativer.

Jeg vil lige fokusere lidt på den del af aftalen, der vedrører de klorerede opløsningsmidler, og som er det forslag, der er til behandling nu.

SF og regeringen var blevet enige om at pålægge tre klorerede opløsningsmidler en afgift på 2 kr. pr. kg. Stofferne anvendes inden for en lang række områder lige fra tøjrenserier til medicinalindustrien. F.eks. i metalindustrien anvendes stoffet diklormetan som affedningsmiddel. Det er mere end ti år siden, at Arbejdsmiljøfondet udsendte datablade, som beskriver

alternativer for affedning. Diklormetan kan således i nogle tilfælde erstattes af rensbenzin og i andre tilfælde af almindeligt vand. Når vi taler om alternativer i denne sammenhæng, drejer det sig altså om at anvende mindre miljøskadelige stoffer i en given produktionsproces.

SF og regeringen ønsker at fremme denne omstilling via markedskræfterne. Enhedslisten ønsker, som man har gjort for nogle stoffer i Sverige, at forbyde dér, hvor der kan anvises alternativer.

Men hermed er jo ikke sagt, at Enhedslisten er imod grønne afgifter. Enhedslisten mener, at vores politik, det vil sige forbudene, giver den største miljøgevinst. Afgiften indføres, men Enhedslisten har fået suppleret afgiften med et tilsagn om, at stofferne skal udfases, i takt med at der fremkommer alternativer. Dette vil blive nedfældet i betænkningen og er dermed lige så bindende som loven. Det bliver et stærkt kort for miljøbevægelserne og fagbevægelsen i kampen for at forbedre miljøet, ikke mindst arbejdsmiljøet.

Så afslutningsvis en kommentar til fru Hanne Severinsen. Vi opfatter dette som et nødvendigt supplement til den eksisterende lovgivning på området. Hvis vi skulle drage en parallel til andre ting, kunne man sige, at det nytter jo ikke noget, at man på den enkelte gård eller i det enkelte område skal tage stilling til, om atrazin er farligt for grundvandet eller ej. Når man én gang har fundet ud af, at det er et farligt stof, som forurener vores grundvand, er det utrolig vigtigt, at man på landsplan beslutter at udfase det, selv om man har aftaler om, at man skal bruge de mindst miljøskadelige stoffer i forhold til omgivelserne.

Det gælder også i arbejdsmiljølovgivningen. Det nytter ikke noget, at man, når vi har med de klorerede opløsningsmidler at gøre, siger: Vi accepterer dem, selv om vi mener, der generelt er et erstatningsstof; vi accepterer, at man bruger det på én virksomhed og ikke på en anden. Og det er dét, der ligger i den generelle udfasning på landsplan.

Jeg synes, at det er svært at forstå, hvad fru Hanne Severinsen vil, for jeg har opfattet det sådan i de tidligere debatter og også i pressen, at man gerne vil være med til på landsplan at udfase et stof, når der findes et alternativ.

Så henviser man i hele debatten i dag til arbejdsmiljølovgivningen, som ikke indeholder en landsdækkende udfasning af et stof, men som er et regelsæt, man kan bruge på den

enkelte virksomhed. Det, det drejer sig om i dag, er en lov, som styrker og udbygger arbejdsmiljølovgivningsområdet forstået på den måde, at farlige stoffer generelt, når det har vist sig, at der er alternativer, skal ud af markedet og derfor ikke kan benyttes. Og det mener vi er utrolig vigtigt, især når det drejer sig om de klorerede opløsningsmidler. Det er noget, der skal væk fra produktionen.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

For god ordens skyld skal jeg sige til hr. Bent Hindrup Andersen, at udlægningen af SF's holdning til markedsøkonomien måske var en smule upræcis. Det er ganske rigtigt, at vi ønsker at bruge afgifter som et led i arbejdet for at styre markedet. Vi mener faktisk, at det politiske niveau skal gøre sig til herre over markedsøkonomien i stedet for, som det alt for ofte er i dag, at det er markedet, der styrer det politiske niveau. Derfor synes vi selvfølgelig, der er et perspektiv, om end meget begrænset, i at tage hul på sådan en reform.

Og så skal jeg også sige til hr. Bent Hindrup Andersen, at vi er helt enige i, at den afgiftsstørrelse, der er foreslået her, har en relativ lille virkning på forbruget, og derfor havde vi gerne set, at den var større. Det er den altså ikke i første omgang, men der vil jo være en mulighed for, hvis det viser sig, at forbrugspåvirkningen er for ringe, at tage en diskussion med de partier, som står bag forslaget, om, hvorvidt den skulle hæves.

Endelig er vi meget enige i, at når der er farlige stoffer, bør de forbydes, især når der findes substitutionsmuligheder. Men hr. Bent Hindrup Andersen ved udmærket, at det nogle gange er svært at komme igennem med, og derfor kan det være et skridt i den rigtige retning at bruge de grønne afgifter som et led i sådan en udfasningsstrategi.

Derfor er vi selvfølgelig også helt enige i den bemærkning, der er kommet ind i fremsættelsestalen, om, at hvis ikke det her virker godt nok, vil det være fornuftigt at undersøge mulighederne for, også under hensyn til de EU-regler, vi jo desværre er underlagt på det her område, at få lavet en egentlig udfasning. Det kan man så kalde en stramning, som hr. Bent Hindrup Andersen gør; jeg synes nu, det er et voldsomt ord i forhold til et løfte om at undersøge noget i en fremsættelsestale. Men vi er helt enige i formuleringen.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Med hensyn til det, hr. Bent Hindrup Andersens sagde, vil jeg sige, at vi gerne vil være positive og prøve at finde nogle modeller, men hr. Hindrup Andersen må da være enig med mig i, at der er ikke noget farligt ved f.eks. at bruge klorerede opløsningsmidler, hvis det sker i et lukket kredsløb. Og man bliver da nødt til på en eller anden måde at sørge for at have en argumentation. Altså, hvad handler det om? Handler det om noget, der er farligt for f.eks. vandmiljøet? Det tror jeg vi er enige om at det er.

Så må vi da også se individuelt på det. Vi bliver nødt til at sige, at virksomhederne skal bruge en bedre teknologi, og de skal, hvis der findes andre stoffer, bruge dem. Men derfra og så til et totalt forbud i Danmark efter år et eller andet tror jeg altså er at være for absolut.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Til fru Hanne Severinsen vil jeg sige, at det jo selvfølgelig er sådan, at selv om der findes alternativer til giftige stoffer, er der altid en risiko ved at have med dem at gøre, og det er unødvendigt. Vi mener, at alt, hvad der er afgift, skal ud af produktionen, hvis det ikke er nødvendigt, for det udgør en fare både for det omgivende miljø og for arbejdsmiljøet.

Det kan heller ikke være meningen, at et arbejde skal foretages i dykkerdragter alle mulige steder. Det skal selvfølgelig være sådan, at et arbejde skal kunne foretages i så naturlige omgivelser som overhovedet muligt, for det er jo også en del af hverdagen, at man ikke skal pakkes ind og beskyttes mod tingene.

Derfor mener vi, at når der findes alternativer, og især når det drejer sig om så flygtige stoffer som klorerede opløsningsmidler, skal de ud af miljøet.

(Kort bemærkning).

Jens Løgstrup Madsen (V):

Jeg vil godt sige til hr. Bent Hindrup Andersen, at jeg håber da, at vi kan være enige om, at hvis man udsættes for et stof, fordi man arbejder med det, kan det også være farligt, selv om der er en substitutionsmulighed. Altså det, der kan ske, er, at hvis man har et lukket kredsløb og så skifter over til et stof, som man siger er mindre farligt, kan der også være en stor fare ved det, hvis man kan blive udsat for det. Det, der jo nogle steder kan ske, er, at hvis man fra at bruge

disse såkaldt lukkede kredsløb, hvor der er stærk kontrol med det, går over til at bruge mindre farlige stoffer, hvor folk kommer i direkte kontakt med dem, kan det godt være, at den arbejdsmiljømæssige påvirkning for den enkelte kan være langt alvorligere.

Så derfor tror jeg, man er nødt til at have et nuanceret synspunkt, hvad angår disse ting.

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne starte med at gentage over for hr. Thulesen Dahl, at der ikke er en ny linje i CD med hensyn til, hvem der stemmer for hvad i dette Ting. Jeg dokumenterede i den korte bemærkning tidligere over for hr. Thulesen Dahl, at vi allerede i 1970'erne i forhold til Fremskridtspartiet vendte os voldsomt mod den holdning, at man skulle stemme imod et forslag, blot fordi Fremskridtspartiet stemte for det. Hvis man er enig i forslaget, er jeg da lige ved at sige, at så er det da ligegyldigt, hvem der stemmer for det. Det har vi fastholdt siden 1970'erne, og det har vi altid sagt.

Det, hr. Thulesen Dahl har fået galt i halsen – eller i ørerne, eller hvor det nu er – er, at CD i valgkampen og lige siden har markeret, at vi på en lang række grundlæggende områder er fundamentalt uenige med SF og med Enhedslisten, og vi opfatter det altså som vores opgave at lede regeringen i en anden retning.

Det betyder jo så naturligvis, at der er en lang række områder, hvor det ville være en umulighed, men når der så endelig dukker et enkelt lille område op, hvor vi kan blive enige, så kan man altså ikke få os til at stemme mod, blot fordi SF og Enhedslisten stemmer for det. Det er jo regeringens forslag, der stort set er kommet igennem.

Det ændrer ikke noget ved, at jeg af miljømæssige grunde mener, det er en ulykke, at Venstre og De Konservative ikke er med i den samlede indsats omkring miljøet og erhvervslivet. Og når jeg siger, det er en ulykke, så er det, fordi jeg tror, at forståelsen for den indsats omkring miljøet og erhvervslivet ville være langt større, hvis Venstre og De Konservative ville bevæge sig væk fra sofaerne og komme med i arbejdet, end hvis det i befolkningen og i erhvervslivet bliver opfattet som den ene halvdel mod den anden.

Jeg mener virkelig, der er meget både psykologi og realitet i, at Venstre, De Konservative og regeringen – med al respekt for SF og Enhedslisten – i et samarbejde ville skabe en langt stør-

re forståelse for denne miljøindsats. Men man kan jo ikke altid tvinge folk til at gå i arbejde; det kan man i al fald ikke med Venstre og De Konservative.

Hvad angår dette forslag, er vi for det. Men jeg vil godt berolige navnlig Venstres ordfører med, at dette forslag altså ikke er starten på en lang række af ukritisk gennemførte grønne afgifter. Grønne afgifter er både i regeringsgrundlaget og i regeringens generelle politik nævnt som ét af flere instrumenter, der kan bruges.

Jeg skal da ikke lægge skjul på, at jeg i nogle sammenhænge nærmest vil betegne grønne afgifter som amoralske, amoralske i den forstand, at hvis man accepterer, at virksomheder ved at betale mere kan blive ved med at svine, så er der noget galt. Derfor er vi meget kritiske over for grønne afgifter. Men som jeg én gang tidligere har sagt, at lige så forkert det er at forselse sig fuldstændig hæmningsløst i grønne afgifter og gennemføre dem for enhver pris, lige så forkert er det at hade grønne afgifter for enhver pris. Det er ét af flere instrumenter, og vi ser yderst kritisk på forslag efter forslag efter forslag, og jeg kan love hr. Løgstrup Madsen, at vores hjemmearbejde er godt nok.

Alle de tekniske problemer, der er blevet rejst her i dag, har jeg allerede én gang opfordret til at vi kigger på i udvalget. Jamen det er da klart, at kan man gøre et forslag endnu bedre administrerbart, endnu lettere at have med at gøre, så har vi ingen problemer med det. Så lad os kigge på det. Det gør selvfølgelig, at udvalgsarbejdet er vigtigt, og jeg håber så, at Venstre og De Konservative under udvalgsarbejdet vil agere mere positivt, end de har gjort i de grundlæggende forhandlinger om dette her.

Jeg vil så i øvrigt slutte med at opfordre Venstre og De Konservative til at holde op med at melde sig ud. Det er så træls at have som et af sine store ønsker, at Venstre og De Konservative skal være med til en miljøindsats omkring erhvervslivet, og så opleve, at de, man står og frier til, bare vender ryggen til. Det er aldrig rart at blive afslået i et frieri, men det er bestemt meget, meget ubehageligt, at den, man frier til, bagefter håner én for det, man ellers gør.

Det mindste, man vel kunne forlange af de partier, der melder sig fuldstændig ud af forhandlingerne, var da, at de lod være med at stille sig op og spille overhelte bagefter, som Venstre og De Konservative – synes jeg – har gjort her i debatten i dag.

(Kort bemærkning).

Jens Løgstrup Madsen (V):

Til hr. Peter Duetoft vil jeg sige, at Venstre melder sig sandelig ikke ud af nogen ting. Vi deltager seriøst i Folketingets behandling af miljøspørgsmål.

Jeg vil dog godt sige, at jeg synes, det er mærkværdigt, at man starter med et afgiftsfor-slag – også fra CD's side – som er så dårligt gen-nearbejdet.

Men jeg har nu forstået, at hvad angår to af de mere tekniske ting, jeg har fremhævet, nemlig spørgsmålet om, hvornår indberetning og beta-ling skal foretages, vil CD støtte, at det skal ske kvartalsvis. Jeg har også forstået, at afgiftsfrita-gelsens nedre grænse skal kunne hæves; også dér har jeg fået CD's støtte.

Det sidste punkt, hvor jeg ikke har fået nogen klar melding fra CD, drejer sig om spørgsmålet om virksomheder, der udelukkende producerer til eksport. Vil CD også her støtte os i, at de selv-følgelig skal fritages for afgiften? Det er da unød-ig besværligt, at man skal lave månedsvise eller kvartalsvise opgørelser og foretage indbe-talinger og så efterfølgende skal have pengene tilbage.

Jeg håber, at CD også kan støtte os på dette punkt.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (FP):

Jeg er på sin vis glad for, at hr. Duetoft nu end-nu en gang præciserer, at jeg har fået galt i hal-sen, at CD ved regeringsdannelsen klart sagde, at et af hovedformålene for CD's deltagelse i den nuværende regering var at holde SF og Enhedslisten uden for politisk indflydelse. I så fald er jeg overbevist om, at det ikke blot er mig, der har fået det galt i halsen, men også en stor del af den danske befolkning, for CD gjorde usædvanlig meget ud af netop det område både i valgkampen og også under regeringsdannel-sen.

Jeg må stadig væk fastslå, at jeg principielt er fuldstændig enig med hr. Duetoft i den melding, hr. Duetoft kommer med, om, at vi skal se på, hvad vi forhandler om, og ikke, hvem vi for-handler med.

Jeg vil også som værende medlem af et af de partier, der har været i den ulyksalige situation at være udsat for, at hovedparten af Folketinget ikke ønskede seriøst at diskutere de forslag, der kom fra Fremskridtspartiets side, tillade mig at sige, at vores holdning klart er den, at eksem-

pelvis forslag på det europapolitiske område fra Enhedslisten skal betragtes som seriøse forslag, som skal diskuteres på lige fod med alle mulige andre forslag. Det er nok noget, som en del ord-førere kunne sige videre til deres respektive partier og tage med til videre behandling.

Men lad mig så sige: Er problemet ikke, at hr. Duetoft heroppefra i dag forsøger at tale sig fra den realitet, at CD i større og større grad må acceptere og affinde sig med den rolle, at de blot skal følge med strømmen i en regering, der i stadig højere grad ønsker at basere sin daglige politik på aftaler med SF og Enhedslisten? Er det ikke det, der i realiteten er tale om? I flæng kun-ne man nævne formueskattespørgsmålet, man kunne også nævne lukkelovsdebatten osv., hvor visse dele af CD har gjort meget ud af, at her var virkelig områder, hvor CD ville gøre sin ind-flydelse gældende, men hvor vi må konstatere, at når det handler om realiteter, så sker der ikke så meget mere.

Endelig kunne jeg egentlig godt tænke mig på baggrund af hr. Duetofts indlæg at høre, om SF og Enhedslisten er enige i hr. Duetofts betragt-ning om, at det her ikke er et led i en længere-varende strategi, at det ikke er noget, der rækker ud over dette lovforslag nr. L 180, som vi behandler i dag. Jeg har nemlig det indtryk, at de, som hr. Duetoft har været med til at indgå aftaler med på de områder, ikke har den samme opfattelse af de aftaler, der er indgået, som hr. Duetoft netop har givet udtryk for.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg skal sige til hr. Thulesen Dahl, at der stadig væk er forskel på regeringspartier og ikkerege-ringspartier, og det er regeringspartierne, der afgør, hvilke forslag regeringen kommer med. Det er ikke partier uden for regeringen, der afgør det.

Dér har vi helt klart, kan jeg melde ud, fra CD's side den opfattelse, at der ikke er nogen sammenhæng mellem løsningen på det her pro-blem og de diskussioner, vi senere får omkring SO₂ og CO₂. Der er ingen sammenhæng. Man kan ikke deraf – at der her bliver fremsat afgifts-forslag – slutte, at der også vil komme afgifts-forslag på de andre områder. Der er ingen sam-menhæng i de ting, selv om nogle af politiske grunde meget gerne vil forsøge at fremstille det sådan.

Så er jeg nødt til at gentage for hr. Thulesen Dahl, der øjensynlig ikke forstår det eller i hvert fald ikke vil høre efter:

Hvad er det at holde udenfor?

Når vi får gennemført en retspolitik, en erhvervs politik, en udenrigspolitik, en forsvarspolitik, en miljøpolitik på store områder, en energipolitik – og jeg kunne blive ved med en lang række andre områder – der går i en anden retning end Enhedslistens og SF's, så er det da at holde udenfor. Det er da at lede landet i en anden retning, end de to partier ønsker det, og det var det, vi lovede i valgkampen. Vi lovede i valgkampen at trække regeringens linje væk fra en linje, som SF og Enhedslisten ville juble over. Det var det, vi gik til valg på.

Men igen: Det betyder da ikke, at man i enkeltforslag skulle lade være med at komme med dem eller stemme imod dem, fordi SF og Enhedslisten stemmer for dem.

Men regeringens hovedlinje baserer sig på centrum og ikke på venstre med lille v, og det er det, vi har levet op til. Jeg mener nu bestemt, at der kan nævnes mange gode eksempler på, at det er lykkedes. Jeg skal af tidsmæssige grunde nøjes med ét. Finanslovsforslaget blev altså vedtaget i et samarbejde mellem regeringen og V og K, på trods af at der kunne være fundet et andet flertal.

Jo, vi har ført den midtsøgende politik, som vi ønskede. Vi lovede det før valget, og vi holder det også nu, og vi kan lave en ganske lang liste over, hvor det er lykkedes.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg vil selvfølgelig gerne svare hr. Kristian Thulesen Dahl på, om dette her er et led i en lang række aftaler. Enhedslisten pegede ved regeringsdannelsen på Poul Nyrup Rasmussen som regeringsleder, men det er jo ikke det samme, som at vi stemmer for alt, hvad regeringen foretager sig.

Det, vi nu har indgået aftale med regeringen om, er de tre afgifter, som er til behandling i dag, og vi har også indgået aftale med regeringen om pesticidafgift og i den forbindelse en vandfond, og det er der fremsat forslag om.

Så har vi sagt, at vi meget gerne vil forhandle, helst i salen, sådan som det også vil ske med CO₂-afgiften, hvor vi har gjort rede for vores syn på, hvordan vi mener man skal få begrænset energioverforbruget. Det vil komme til forhandling her i salen, men der er ingen aftale om det.

Vi vil også gerne til enhver tid lave fælles forslag og initiativer sammen med Fremskridtspartiet, når det drejer sig om EU-området.

Vi har ingen opfattelse i retning af, at vi ikke vil stemme sammen med den ene eller den anden her i salen. Det mener jeg også har præget vores arbejde, siden vi er kommet i Folketinget. Vi tager stilling til sagens reelle indhold. Fra sag til sag tager vi vores selvstændige stilling, og så arbejder vi, så langt vi kan, med de parter, der er interesseret i sagen. På miljøområdet er det helt naturligt endt med, at det har været regeringen og SF, som har været med til at indgå aftalerne.

Sådan er det, og vi ser frem til og er også overbevist om, at der kommer aftaler på CO₂-området i den retning, som vi har foreslået, en ændring af regeringens udspil.

Jørn Jespersen (SF):

Ikke fordi jeg skal komme hr. Peter Duetoft til hjælp – det har han dels ikke brug for, dels har jeg heller ikke så voldsomt meget lyst til det – men man må da sige, at beskrivelsen af, at regeringen i dag er en regering, der i voksende omfang på alle de centrale områder bliver afhængig af SF og Enhedslisten, desværre ikke er rigtig. Det ville være dejligt, hvis det var sådan, men det skal være en meget overfladisk politisk iagttagelse, der skal kunne komme i tanker om at drage den konklusion.

Sandheden er jo den modsatte. Sandheden er da, at på det helt afgørende område – som her udmøntet i en finanslov – samarbejder regeringen til højre. Det beklager vi. Sådan er det. Det, vi så må gøre, er – i stedet for at sætte os hen i fornærmethed – at sige: Jamen er der andre områder, hvor vi kan komme igennem med nogle ting, som er principielt rigtige, så medvirker vi selvfølgelig til det, selv om regeringen i sin overordnede politiske linje har valgt side til højre.

Her er der et eksempel på et godt tiltag, som ikke går vidt nok, men som trods alt er et skridt i den rigtige retning, og derfor støtter vi det.

Vi har heller ikke lagt skjul på, at de forslag om grønne afgifter, der ligger her, for SF indgår i en større strategi. Vi synes, det er rigtigt også at inddrage den økonomiske styring i miljøpolitikken. Vi ser det som et godt, vigtigt supplement til andre styringsmekanismer, og derfor vil vi selvfølgelig arbejde videre på de områder, hvor vi synes, at det økonomiske styringsinstrument er det rigtige, med at få det ind. Men det ligger der jo ingen aftaler om med andre partier. Det bliver et politisk slagsmål, hvor man må høre, hvad partierne mener, og prøve at danne flertal.

Så det eneste, der foreligger – og det ved hr. Thulesen Dahl formentlig også – er ud over de ting, der behandles i dag, en aftale om pesticid-afgift, og så må man jo sige, at situationen med hensyn til CO₂ og svovl er helt åben. Der har regeringen nu valgt at afklare sig internt og så lægge det i folketingssalen og se, om den kan få støtte fra andre partier, og det vil vise sig. Det, der bliver det afgørende kriterium for vores stillingtagen, er, om det trækker i den rigtige retning, og om man når de miljømæssige mål med henblik på at undgå en klimakatastrofe.

Jeg tror, at hvis andre partier vurderede sagligt, om vi kunne undgå klimakatastrofer, ville det fremme debatten.

(Kort bemærkning).

Jens Løgstrup Madsen (V):

Jeg vil gerne gentage mit spørgsmål til hr. Peter Duetoft. Det går på, om virksomheder, der udelukkende producerer til eksport, ikke skal fritages for afgiften. Det er da unødvendigt og besværligt, at de skal lave månedsvise eller, som vi nu åbenbart kan blive enige om, kvartalsvise opgørelser og indbetalinger og så efterfølgende have fuld godtgørelse.

Jeg håber, at hr. Peter Duetoft her på talerstolen kan bekræfte, at han ønsker, at virksomheder, der udelukkende producerer til eksport, skal fritages for afgiften.

Skatteministeren (Carsten Koch):

Flere partier har tilsluttet sig forslaget. Det er jo ikke overraskende, da der foreligger en aftale herom. Fremskridtspartiet, Venstre og De Konservative har meldt klart fra over for forslaget, overraskende klart. Jeg har siddet og lyttet meget for at danne mig et indtryk af argumentationen. Hvad er substansen i begrundelsen for at tage afstand fra dette uhyre beskedne forslag?

Jeg føler trang til at citere den tidligere regerings tilkendegivelser på området. Det er fra »Energi 2000«, altså under den borgerlige regering, hvor Venstre og De Konservative var med. Regeringen siger:

»Det er regeringens mål, at brugen af afgifter som energipolitisk virkemiddel fortsat bør være et væsentligt element i realiseringen af de energipolitiske målsætninger. Ved brug af økonomiske virkemidler baseret på markedskræfterne opnås generelt en mere smidig og decentralt styret udvikling end ved brug af administrative virkemidler alene.«

Her er så et beskedent forslag, som er baseret på økonomiske virkemidler – simpelt og meget beskedent – og så lytter jeg: Kan Venstre og De Konservative ikke engang vise bare en form for positiv holdning til så beskedent et forslag? Hvilke miljøpolitiske forslag baseret på markedskræfter, baseret på afgifter, vil man se Venstre og De Konservative og også gerne Fremskridtspartiet tilslutte sig i fremtiden?

Jeg har meget svært ved at se, hvilke forslag af den karakter man vil kunne tilslutte sig. I det hele taget har jeg svært ved at forestille mig, at man overhovedet kan gå ind for nogen form for økonomiske virkemidler, når man tager så skarpt afstand fra et så beskedent forslag, som der her er tale om.

Til hr. Løgstrup Madsen, som stiller hr. Duetoft et par spørgsmål, kan jeg sige, at de tekniske ting selvfølgelig er egnede til udvalgsarbejde.

Med hensyn til fritagelse for virksomheder, der eksporterer, er det ikke muligt at fritage for eksporten. Det er ikke muligt at fritage virksomhederne for den omkostning, der pålægges virksomhederne som følge af det her. Sagen er, at det ikke er muligt efter EU-reglerne.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Jeg vil bare til sidst sige til skatteministeren, at sagen er jo, at det her ikke træder i stedet for nogle administrative tiltag. Tværtimod har Enhedslisten jo, så vidt jeg forstår, fået ministeren til at skærpe det, og vi vil gerne under udvalgsarbejdet se positivt på, hvordan det skal gøres rent praktisk. Jeg går ud fra, at skatteministeren er enig med mig om, at det ville være ret dårligt egnet til kun at blive reguleret via en afgift, fordi der er tale om arbejdsmiljømæssige belastninger osv. Det er det, man har taget hensyn til i den eksisterende lovgivning, og som man måske kan skærpe.

Der er ikke tale om, at man erstatter og letter noget som helst, tværtimod. Man lægger en afgift, der også administrativt er besværlig, oven på det andet.

(Kort bemærkning).

Jens Løgstrup Madsen (V):

Nu har regeringen jo arbejdet med de her forslag i overordentlig lang tid, så jeg synes måske godt, skatteministeren kunne sige, om man kunne gå ind for, at opgørelserne og indberetningerne skal foretages kvartalsvis sammen med momsregnskabet, og om man kunne gå ind

for, at den nedre grænse skal være 400 kg og ikke 250 kg.

Der er jo arbejdet med det i så lang tid, så mon vi ikke kan få et svar her i Folketingssalen på, om regeringen vil stille ændringsforslag i overensstemmelse hermed?

Skatteministeren (Carsten Koch):

Jeg vil kun sige, at de to spørgsmål, hr. Løgstrup Madsen stiller, angår et emne, som er velegnet til udvalgsbehandling.

Jeg kan ikke se, der er noget fundamentalt afgørende ved et forslag, som tilsiger månedsvis afregning, eller at tønderne skal have en eller anden bestemt størrelse, skal rumme en eller anden minimumsmængde.

Men jeg har hørt hr. Løgstrup Madsen gentage de spørgsmål flere gange. Er det det, der er afgørende for hr. Løgstrup Madsens indstilling til afgiftsforslaget? Hvor er substansen i hr. Løgstrup Madsens holdning til det her? Skifter hr. Løgstrup Madsen holdning ved, at vi f.eks. giver os på det her punkt og siger, at det er i orden?

Nej, vi har hørt en massiv ideologisk præget afvisning af et beskedent stykke økonomisk virkemiddel mod et miljøproblem. Jeg kan slet, slet ikke se, at det har nogen mening at tage en debat om nogle enkelte små tekniske ting, som er velegnede til udvalgsarbejde.

Jeg kan stadig væk ikke få nogen som helst mening i Venstres og De Konservatives holdning til det her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Efter denne livlige debat med otte ordførere og en minister og 67 korte bemærkninger kan vi nu gå over til næste sag på dagsordenen.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 178: Forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m.v. (Afgiftsfritagelse for mobile daginstitutioner og nedsættelse af den afgiftspligtige værdi, for så vidt angår afgift af blyakkumulatorer m.v.). Af skatteministeren (Carsten Koch). (Fremsat 22/2 95).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 3 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 179: Forslag til lov om afgift af blyakkumulatorer og hermetisk forseglede nikkel-cadmiumakkumulatorer (lukkede nikkel-cadmiumbatterier). Af skatteministeren (Carsten Koch). (Fremsat 22/2 95).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Jacob Buksti (S):

Forslaget om afgift på blyakkumulatorer og nikkel-cadmium-batterier er som det tidligere om klorerede opløsningsmidler et led i regeringens målsætning om at sikre miljøet og en mere miljøvenlig adfærd gennem anvendelse af grønne afgifter.

Der er altså også her tale om et skatteforslag, hvis indhold alene er miljøpolitisk bestemt. Det ses også af, at hele afgiftsprovenuet føres tilbage til erhvervene gennem en godtgørelse for indsamling og bortskaffelse af de brugte akkumulatorer og batterier. Et eventuelt merprovenu vil blive brugt til nedsættelse af andre skatter og afgifter for erhvervene.

Bly og cadmium er nogle af de mest giftige tungmetaller og dybt skadelige for miljøet og den menneskelige organisme. Nikkel-cadmium-batterier er den væsentligste kilde til cadmiumforureningen af miljøet, og blyakkumulatorerne tegner sig for cirka halvdelen af det totale forbrug af bly og dermed den største enkeltanvendelse. De eksisterende frivillige indsamlingsordninger fungerer ikke tilfredsstillende, eller også er der virksomheder, som holder sig udenfor og derved påfører de miljøbevidste virksomheder unfair konkurrence.